

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/96/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312212301
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oliver Kolenčík
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4312212301.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Olivera Kolenčíka a sudcov JUDr. Vladimíra Pribulu a JUDr. Borisa Minksa v spore žalobkyne: H. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX Y. XX, zastúpená: JUDr. Peter Harakály, advokát, so sídlom 040 01 Košice, Kováčska 28, proti žalovanému: Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., so sídlom 815 74 Bratislava, Dostojevského rad 4, IČO: 00 151 700, o náhradu liečebných nákladov, o odvolaní žalobkyne a odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Levice zo dňa 21. septembra 2018, č. k. 14C/119/2012-639, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v časti I. výroku nad priznanú sumu 11 004,88 eura po sumu 22 616,53 eura **p o t v r d z u j e** a vo zvyšku žalobu **z a m i e t a**.

II. Napadnutý rozsudok v II., III. a IV. výroku **p o t v r d z u j e**.

III. Žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Levice (súd prvého stupňa v zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, ďalej len „OSP“, účinný do 30.6.2016, a od 1.7.2016 ako súd prvej inštancie v zmysle § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) rozsudkom zo dňa 21. septembra 2018, č. k. 14C/119/2012-639 (ďalej len napadnutý rozsudok), uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyňi sumu 22 729,41 eura do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol. O nároku na náhradu trov konania strán sporu rozhodol tak, že žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 80 %. O výške trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku. O trovách štátu rozhodol tak, že štát má nárok na náhradu trov voči žalobkyňi v rozsahu 10 % a voči žalovanému v rozsahu 90 %.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na § 4 ods. 2 písm. a/, § 11 ods. 6, 7, 8, § 15 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z. z., o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 420 ods. 1, § 422 ods. 1, § 441, § 442, § 449 ods. 1, 3, § 517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“ alebo „OZ“), § 232 ods. 3, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 CSP.

3. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na to, že žalobkyňa sa žalobou doručenou súdu dňa 20.7.2012 domáhala, aby súd žalovanému uložil povinnosť zaplatiť sumu 14.368,37 eura s príslušenstvom titulom náhrady nákladov spojených s liečením v zmysle § 449 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Svoju žalobu odôvodnila tým, že pri dopravnej nehode dňa 20.03.2010 utrpela ako spolujazdkyňa v motorovom vozidle značky OPEL TIGRA EČ: LV XXXCZ ťažké ublíženie na zdraví. Na základe uznesenia ORPZ v Leviciach ČVS: ORP-231/OVK-LV 2010 zo dňa 27.10.2010 bol vodič Z. S. obvinený zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, 2 písm. a/ Tr. zákona. V dôsledku úrazu žalobkyňa utrpela zlomeninu

stavcov C3, C4, poranenie miechy, poranenie medzistavcových platničiek C3, C4, zlomeninu nosových kostí s krvácaním, pomliaždenie brušnej steny a pečene, krvácanie z ľavého zvukovodu, s následkom poúrazovej kvadruplégie, inkontinencie moču a stolice. Zodpovedný prevádzkovateľ motorového vozidla mal v čase škodovej udalosti uzavreté poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v zmysle zákona č. 381/2001 Z. z. so žalovaným. Priamy nárok voči poisťovateľovi je daný § 15 tohto zákona. Dňa 8.12.2011, 29.12.2011 a 8.6.2012 si žalobkyňa uplatnila u žalovaného nárok na náhradu nákladov spojených s liečením v celkovej výške 14.481,25 eura. Uplatnený nárok bol žalovaný bol uspokojený len čiastočne vo výške 112,88 eura.

4. Súd vo veci rozhodol platobným rozkazom pod č. k. 14C/119/2012-62 zo dňa 25.2.2014, voči ktorému v zákonnej lehote dňa 13.3.2014 žalovaný podal odpor. Vo svojom odpore žalovaný žiadal, aby súd platobný rozkaz zrušil a vo veci nariadil pojednávanie. Nároky, ktoré si žalobkyňa uplatnila boli špecifikované len v takom rozsahu ako ich doložila sprievodnými listami k dokladom. Konštatoval, že súd uznesením pod č. k. 14C/119/2012-222 zo dňa 20.4.2016 nariadil znalecké dokazovanie z odboru zdravotníctvo a farmácia odvetvie fyziatria, balneológia a liečebná rehabilitácia (FBLR). Súd ustanovil znalca MUDr. Daniela Doležala MPH. Dňa 6.2.2017 žalovaný navrhol na spojenie vecí vedenej Okresným súdom Levice pod sp. zn. 12C/21/2014 a konania vedeného pod sp. zn. 14C/119/2012. Súd uznesením pod č. k. 14C/119/2012- 283 zo dňa 10.2.2017 spojil na spoločné konanie vec o náhradu liečebných nákladov vedenú pod sp. zn. 12C/21/2014 s konaním vedený pod sp. zn. 14C/119/2012. Súd uznesením pod č. k. 14C/119/2012-512 zo dňa 18.9.2017 nariadil dokazovanie odborným vyjadrením MUDr. Jozefa Haringa PhD. a uznesením č. k. 14C/119/2012-524 zo dňa 3.10.2017 súd nariadil doplnenie znaleckého dokazovania znalcom MUDr. Danielom Doležalom MPH.

5. Žalobkyňa sa žalobou zo dňa 3.3.2014 domáhala náhrady nákladov spojených s liečením v celkovej výške 10.773,65 eura s príslušenstvom a náhrady trov konania v konaní vedenom Okresným súdom Levice pod sp. zn. 12C/21/2014. Náklady spojené s liečením špecifikovala ako rehabilitáciu v Adeli Centrum Piešťany od 8.10.2012 do 20.10.2012, rehabilitáciu v zariadení Wroclav Poľská republika, rehabilitácia Ambulatórium Brno Česká republika, rehabilitácia Sopron Maďarská republika, rehabilitácia a ubytovanie v Adeli Centrum Piešťany do 15.4. do 5.5.2012.

6. Po vykonanom dokazovaní prvoinštančný súd zistil, že dňa 20.3.2010 došlo k dopravnej nehode motorového vozidla zn. B. U., EV. č. LV-XXXCZ, pri ktorej žalobkyňa ako spolujazdkyňa utrpela ťažké ublíženie na zdraví. Motorové vozidlo viedol vodič Z. S., ktorý bol na základe právoplatného rozsudku Okresného súdu Levice zo dňa 2.6.2011 pod č. k. 4T/75/2011 uznaný vinným zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, 2 písm. a/ Trestného zákona, pričom k dopravnej nehode došlo v dôsledku vysokej rýchlosti a zlého spôsobu a techniky jazdy po prejdení ľavotočivej zákruty, následne dostal šmyk a prešiel do protismeru a po opustení vozovky narazilo vozidlo prednou časťou o malý strom, následkom čoho sa prevrátilo na pravý bok a pokračovalo v pohybe otočené zadnou časťou dopredu, následne vozidlo kontaktovalo zadnou časťou strom vo výške cca 0,70 m, po čom sa strom prevrátil a vozidlo sa rotačným pohybom pohybovalo po ňom a ostalo stáť na kmeni stromu položené na ľavom boku vozidla, v dôsledku čoho došlo k zraneniu osôb v tomto vozidle a to spolujazdca Z. D. a H. D.. V zmysle predmetného rozsudku žalobkyňa utrpela rozdrvenie s priečnou léziou miechy v úseku C3 s quadreplegiou, vykĺbenie stavcov C3-C4 krčnej chrbtice s posunom, zlomeninu oblúka stavca C4 s dislokáciou, zlomeninu kĺbového výbežku stavca C3 vpravo, zlomeninu priečneho výbežku stavca C4 vpravo, zlomeninu nosových kostí bez posunu, odreniny a pomliaždeniny oblasti tváre s krvnými výronmi, početné bodné ranky s cudzími telieskami v mäkkom kryte lebky, pomliaždenie hrudnej steny so zakrvácaním do pohrudničnej dutiny minimálne a tracheostómiu, v dôsledku ktorých bola a je obmedzená v bežnom spôsobe života dychovou nedostatočnosťou po dobu 155 dní, vedením v nepretržitej ústavnej liečbe na lôžku, spinálny pacient po dobu 149 dní, v následnej rehabilitačnej ústavnej starostlivosti po dobu nad 8 týždňov, neschopnosťou samostatného pohybu v nutnosti trvalej starostlivosti ošetrovateľského personálu a rodinných príslušníkov pri všetkých denných úkonoch trvale, operačnou stabilizáciou stavcov C3-C4 dlahou Vectra, deriváciou moču trvalým močovým katetérom, pasívnou bolestivou rehabilitáciou spastickej kĺbnej stuhnutosti po dobu 6 až 10 mesiacov, trvalou invaliditou.

7. Zo znaleckého posudku č. 73/2017 vypracovaného v konaní vedenom na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 13C/67/2011 vyplývalo, že pri vzniku úrazu dňa 20.3.2010 žalobkyňa H. D. nebola pripútaná bezpečnostným pásom. V konaní nebolo sporné, že žalobkyňa bola hospitalizovaná od

21.3.2010 do 28.6.2010 v nemocnici Nové Zámky. Od 28.6.2010 bola hospitalizovaná 6 týždňov v Úrazovej nemocnici Brno, Česká republika. Od 18.8.2010 do 15.11.2010 absolvovala liečbu v Národnom rehabilitačnom centre Kováčová. Od 15.11.2010 do 18.11.2010 bola v Nemocnici Zvolen. Od 18.11.2010 do 26.11.2010 bola hospitalizovaná vo FN Nitra. Od 26.11.2010 do 1.12.2010 absolvovala liečbu v Národnom rehabilitačnom centre Kováčová. Od 01.12.2010 do 24.12.2010 bola hospitalizovaná vo FN v Nitre. Od 27.12.2010 do 8.1.2011 absolvovala kúpeľnú liečbu v Hoteli Máj v Piešťanoch. Od 9.1.2011 absolvovala rehabilitáciu v Sopron, Maďarská republika. Od 16.1.2011 do 4.2.2011 bola hospitalizovaná vo FN v Nitre. Rehabilitačné pobyty v ADELI Medical center absolvovala pobyt, ktorý bol fakturovaný na obdobie od 17.1.2011 do 29.1.2011 a absolvovaný žalobkyňou ako náhradný termín od 15.4.2012 do 5.5.2012 a od 8.10.2012 do 20.10.2012. Žalobkyňa absolvovala pobyt v rehabilitačnom zariadení Wrocław Poľská republika: Centrum Dikul od 17.2.2013 do 10.3.2013, ambulatóriu Brno Česká republika od 9.11.2012 do 16.12.2012, od 19.12.2012 do 8.3.2013.

8. Z vyjadrenia Všeobecnej zdravotnej poisťovne, a.s. (ďalej len „VŠZP“) doručeného súdu dňa 9.6.2016 súd zistil, že VŠZP nemá uzatvorenú zmluvu o poskytovaní a úhrade zdravotnej starostlivosti a služieb súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti s ADELI Medical Center. VŠZP uviedla, že v zmysle platných právnych predpisov má od 1.10.2013 poistenec možnosť vycestovať za zdravotnou starostlivosťou do iného členského štátu bez súhlasu zdravotnej poisťovne - cezhraničná zdravotná starostlivosť. Ak je však výkon cezhraničnej zdravotnej starostlivosti uvedený vo vyhláške č. 341/2013 Z. z., musí byť pre účely preplatenia vopred schválená zdravotnou poisťovňou. Zo znaleckého posudku vypracovaného MUDr. Danielom Doležalom, Mojmirova 111/4, 921 01 Piešťany č. 01/2016 zo dňa 7.10.2016 súd zistil, že zdravotnícke pomôcky: stacionárny stôl JSR 1 BP, masážny stroj na masáž nôh 30312 Berlin, motomed Reck Viva 2, vibračná pošina VobroGym inSPOPRTline Charles, vertikalizačné zariadenie Otto Bock, elektrotimulátor Glóbus Genesy 1200 Pro, pri pravidelnom používaní, napomáhajú k zlepšeniu, prípadne k stabilizácii zdravotného stavu žalobkyne, za predpokladu, že žalobkyňa denne intenzívne individuálne rehabilituje s dopomocou, prípadne s asistenciou fyzioterapeuta. Účinok týchto zariadení spočíva v tom, že umožňujú žalobkyňi cvičiť bez asistencie rehabilitačného pracovníka a pripravovať zaťažované svalové skupiny po individuálnej rehabilitácii na ďalšiu intenzívnu rehabilitáciu. Pasívne cvičenia napomáhajú žalobkyňi zmierniť poškodenia vyvolané nedostatkom pohybu končatín, znižujú početnosť kŕčov končatín, mobilizujú zostatkové sily svalov postihnutých končatín a v neposlednom rade prispievajú k dobrému pocitu a určitému vnímaniu samostatnosti žalobkyňou. Všetky tieto zariadenia možno považovať za zdravotnícke pomôcky. Z vykonaného znaleckého dokazovania vyplýva, že zdravotný stav žalobkyne vyžaduje používanie všetkých spomínaných zdravotných pomôcok. Avšak používanie by malo byť pod stálou kontrolou lekára z odboru FLBR, ktorý vypracuje rehabilitačný program, podľa aktuálneho zdravotného stavu žalobkyne, v ktorom bude zapracovaný aj časový údaj, ako často by mala žalobkyňa tieto zdravotnícke pomôcky využívať. Zvyčajne sa tieto zdravotnícke pomôcky využívajú denne. Z vykonaného znaleckého dokazovania vyplýva, že sortiment na spanie (Matrac 90x200 cm Gold F25 Dreamzone a 27DR Del Sol posteľ 90x200 cm) možno považovať za zdravotnícke pomôcky a v bode 30.30 konštatoval, že spomínané zdravotnícke pomôcky možno považovať za súčasť liečby žalobkyne. Znalec sa vyjadroval ak k nutnosti nepretržitého doprovodu žalobkyne v zdravotníckom zariadení a uviedol, že nepretržitý doprovod v zdravotníckom zariadení, pre žalobkyňu, nie je nevyhnutný. Zdravotnícke zariadenie nie je povinné poskytnúť žalobkyňi samostatnú izbu aj s doprovodom. Všetky zdravotnícke zariadenia zaradené do systému verejného zdravotného poistenia disponujú kapacitami, aby žalobkyňa mohla absolvovať liečebný pobyt aj bez doprovodu. Poskytovať samostatnú izbu sa môže iba v rámci nadštandardu. V bode 12.12 posudku znalec uviedol, že žalobkyňa môže absolvovať rehabilitácie (kúpeľný pobyt) v zdravotníckom zariadení plne hradenom z verejného zdravotníctva, rozdiel v absolvovaní rehabilitácie v Adeli Center Piešťany je v tom, že tam je žalobkyňa intenzívnejšie rehabilitovaná, čo malo podstatný a najväčší vplyv na jej zdravotný stav a znalec nepozná zdravotnícke zariadenie na Slovensku (ani ústavné, ambulantné ani kúpeľné), ktoré by mohlo poskytnúť takú individuálnu rehabilitáciu, ako v rehabilitačnom zariadení Adeli Medical Centrum. V bode 18.18. uviedol, že zdravotný stav žalobkyne sa po absolvovaní liečebných pobytov v Adeli Medical Center v Piešťanoch, zlepšil. V bode 19.19 znaleckého posudku uviedol, prínosom k zlepšeniu zdravotného stavu žalobkyne bola komplexná individuálna intenzívna rehabilitácia, zmena prostredia, celková atmosféra, komplexná starostlivosť a celkový prístup k jej problému, ktoré ju v Adeli Center stimulovali k lepším výkonom a spolupráci a tým sa väčšou mierou pripísali k zlepšeniu jej zdravotného stavu, keďže pre žalobkyňu je motivácia k rehabilitácii najdôležitejšia. Znalec v posudku tiež uviedol, že žalobkyňa má inkontinenciu stolice a moču, čo je kontraindikácia pre absolvovanie kúpeľnej liečby. Žalobkyňa by tak mohla absolvovať kúpeľnú liečbu, ak by ju schválil vedúci lekár kúpeľného

zariadenia. Znalec v bode 13.13 konštatoval, že po absolvovaní kúpeľnej liečby v Šoproni, Maďarsko, sa zdravotný stav žalobkyne zlepšil a je trvalý. Zdravotný stav žalobkyne si vyžaduje „výkon masáží“, nakoľko masáže sú potrebné na prípravu organizmu žalobkyne na intenzívnu individuálnu rehabilitáciu s asistenciou. Hoci zdravotný stav žalobkyne je stabilizovaný, znalec konštatoval, že je potreba vrátiť žalobkyňu nádej v zlepšenie jej zdravotného stavu, obnoviť jej sebaúctu a to takým spôsobom, že by napr. absolvovala kúpeľný pobyt prípadne do liečebného tímu zaradiť aj psychológa. Z vykonaného znaleckého dokazovania vyplynulo, že iba pravidelná, denná, intenzívna, individuálna rehabilitácia s dopomocou, prípadne s asistenciou fyzioterapeuta, zabezpečí to, aby sa zdravotný stav žalobkyne nezhoršoval. Znalec zdravotnícke zariadenie Adeli Medical Center a Národne Rehabilitačné Centrum Kováčová považoval za súčasť liečby žalobkyne.

9. Z vyjadrenia Fakultnej nemocnice zo dňa 24.2.2015 sa zistilo, že poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti boli uhradené sumy: 1. PDD zo dňa 26.11.2010 suma 26,56 eura za doprovod dieťaťa H. D. počas hospitalizácie na klinike novorodencov, detí a dorastu, 2. PDD zo dňa 26.11.2010 suma 80 eur za nadštandardnú izbu na klinike novorodencov, detí a dorastu za 8 dní hospitalizácie H. D. v dňoch od 18.11.2010 - 26.11.2010, 3. PDD zo dňa 4.2.2011 suma 30 eur za nadštandardnú izbu nadštandardnú izbu na klinike novorodencov, detí a dorastu za 3 dni hospitalizácie H. D. v dňoch od 1.2.2010 - 4.2.2010, 4. Potvrdenie zo dňa 24.12.2010 suma 76,36 eura za doprovod dieťaťa H. D. počas hospitalizácie na klinike novorodencov, detí a dorastu za 23 dní, 5. Potvrdenie zo dňa 24.12.2010 suma 230 eur za nadštandardnú izbu na klinike novorodencov, detí a dorastu za 23 dní hospitalizácie H. D. v dňoch od 1.12.2010 - 24.12.2010, 6. PPD zo dňa 11.5.2012 suma 220 eur za nadštandardnú izbu na urologickom oddelení za 10 dní hospitalizácie H. D. v dňoch od 1.5.2012 do 11.5.2012, z cenového výmeru č. 2/2010 účinného od 14.6.2010 pre detskú kliniku NS 100701, Fakultná nemocnica Nitra, sa zistilo, že bola stanovená cena za nadštandardnú izbu za 1 deň hospitalizácie 10 eur pre izba č. 4, 5, malé deti, izba č. 5, 6 veľké deti, cena za samostatnú izbu na odd. veľké deti 22 eur. Sprievodca uhrádza poplatok 3,32 eura a stravné v prípade, že stravu odoberie. Z cenového výmeru č. 35/2011 účinného od 13.6.2011 pre detskú kliniku NS 100701, Fakultná nemocnica Nitra, sa zistilo, že bola stanovená cena za nadštandardnú izbu za 1 deň hospitalizácie 10 eur pre izba č. 4, 5, malé deti, izba č. 2, 5, 6 veľké deti, cena za samostatnú izbu na odd. veľké deti 22 eur. Z cenového výmeru č. 21/2011 účinného od 5.12.2011 pre všetky lôžkové oddelenia, Fakultná nemocnica Nitra, bola stanovená cena za nadštandardnú izbu za 1 deň hospitalizácie 22 eur.

10. Prvoinštančný súd konštatoval, že v konaní nebolo sporné, že zodpovedný prevádzkovateľ motorového vozidla mal v čase škodovej udalosti uzavreté poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v zmysle zákona č. 381/2001 Z. z. v platnom znení so žalovaným. Žalobkyňa si nárok voči poisťovateľovi uplatňuje podľa § 15 predmetného zákona a jej nároky sú kryté zákonom o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v zmysle zákona č. 381/2001 Z. z.

11. Ďalej uviedol, že dňa 8.12.2011 si žalobkyňa uplatnila nárok na náhradu liečebných nákladov u žalovaného vo výške 9 692,37 eura, pričom žalovaný dňa 21.12.2011 (č. I. 29) žalobkyňu plnil sumu 86,32 eur (doprovod dcéry FN Nitra PPD č. 1130D737 - 3 dni x 3,32 eur/deň; doprovod dcéry FN Nitra potvrdenka 104667 x 3,32 eur/deň). Žalovaný zároveň žalobkyňu oznámil, že vynaložené náklady spojené s liečením nie sú dostatočne preukázané. Náklady vynaložené na kúpu rehabilitačných pomôcok: masážny stroj 35 eur, matrac 354 eur, posteľ 123 eur, motomed 2.500 eur, vibračný stroj 639,60 eura, vertikalizačné zariadenie 2.342,49 eura, elektrostimulátor 1.168,97 eura mal za nie dostatočne preukázané, pretože zo zdravotného poistenia sa hradia aj zdravotnícke pomôcky na základe odporúčania lekára ako nevyhnutná súčasť liečebného procesu. Zároveň oznámil, že príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s kúpou rehabilitačných a zdravotných pomôcok poskytuje úrad práce, sociálnych vecí a rodiny a žiadal žalobkyňu o predloženie rozhodnutia ÚPSVaR o udelení príspevku resp. potvrdenia o tom, že žalobkyňu príspevok poskytnutý nebol. Žiadal o predloženie potvrdenia ošetrojúceho lekára, v ktorom bola žalobkyňu doporučená kúpeľná liečba a potvrdenie zo zdravotnej poisťovne, či kúpeľný pobyt bol schválený zdravotnou poisťovňou s doprovodom. Namietal doplatok za nadštandardnú izbu z 24.12.2010 v sume 230 eur, sumu 30 eur uhradenú dňa 4.2.2011 Z. D. FN Nitra a pobyt v Hoteli Máj, Piešťany, ktorý mal za absolvovaný otcem žalobkyne M.. Namietal aj pobyt žalobkyne v kúpeľoch Šopron Maďarsko a žiadal zdôvodniť prečo sa žalobkyňa zúčastnila vyšetrenia u neurológa v Maďarsku a bol toho názoru, že sa jedná o nadštandardnú službu, ktorá nie je hrazená poisťovňou.

12. Dňa 29.12.2011 si žalobkyňa uplatnila nárok na náhradu liečebných nákladov u žalovaného vo výške 3.184,56 eura, pričom žalovaný dňa 13.1.2012 (č. I. 32) žalobkyni plnil sumu 26,56 eura (doprovod dcéry 18.11.2010 - 26.11.2010 FN Nitra PPD č. 10306300 - 8 dni x 3,32 eura/deň). Žalovaný zároveň žalobkyni oznámil, že aby mohol posúdiť oprávnenosť nárokov, je potrebné predloženie bližšej špecifikácie úhrady sumy 80 eur č. P - 10306301

vystaveného FN Nitra dňa 26.11.2010 vystavený na Z. D.. Náklady vo výške 3.078 eur za pobyt a rehabilitácie v súkromnom zariadení Adeli Medical Center v Piešťanoch v dňoch od 17.1.2011 do 29.1.2011 žalovaný žalobkyni nepriznal, nakoľko nemal preukázanú nutnosť vynaložených nákladov na liečenie v tomto súkromnom zariadení.

13. Žalovaný listom zo dňa 20.4.2012 oznámil žalobkyni, že v zmysle predložených dokladov k absolvovanému pobytu v Hoteli Máj Piešťany, konštatoval, že žalobkyňa kúpeľnú liečbu od 27.12.2010 do 8.1.2011 absolvovala ako samoplatca bez súhlasu Zdravotnej poisťovne. Oznámil, že neboli splnené podmienky na priznanie liečebných nákladov a neboli predložené doklady, preukazujúce opodstatnenosť vynaloženia uplatnených nákladov na liečenie. Náklady spojené s liečením sú v Slovenskej republike kryté prostriedkami verejného poistenia a sociálneho zabezpečenia, čo znamená, že žalobkyňa dostáva väčšinu liečebných úkonov v prípade potreby bezplatne. Na náhradu nákladov spojených s liečením, ktoré poisťovňa neuhrádza má poškodený právo v prípade, ak ide o účelné náklady spojené s liečením. Účelnosť nákladov je potrebné skúmať predovšetkým z pohľadu ich prínosu v rámci procesu odstraňovania následkov poškodenia zdravia. Mal za to, že žalobkyňa nepreukázala nutnosť rehabilitácie v súkromnom rehabilitačnom centre Adeli Medical Center a priaznivý vplyv liečenia na jej stav. Súčasne nebolo preukázané, že liečenie nebolo možné poskytnúť v zdravotníckych zariadeniach verejného zdravotníctva, čo by bolo uhrádzané zdravotnou poisťovňou. Náklady na kúpu rehabilitačných pomôcok: masážny stroj nôh 35 eur, matrac GOLD s príslušenstvom 477 eur, motomed Reck viva2 2500 eur, vibračný masážny stroj Charles 639,60 eura, vertikalizačné zariadenie OTTO BOCK 2.342,49 eura, elektrostimulátor GLOBUS Geney 1200 PRO 1.168,97 eura. Z vyjadrenia VZZP zo dňa 28.3.2012 vyplýva, že rehabilitačné pomôcky, ktoré boli doporučené odborným lekárom neurológom MUDr. Jozefom Haringom dňa 20.12.2010 nie sú uvedené v Opatrení Ministerstva zdravotníctva SR, a z tohto dôvodu nemôže žalobkyni poskytnúť poistné plnenie.

14. Dňa 8.6.2012 si žalobkyňa uplatnila nárok na náhradu liečebných nákladov u žalovaného vo výške 1.604,32 eura, pričom žalovaný žalobkyni neplnil. Žalovaný listom zo dňa 21.6.2012 (č. I. 35) žalobkyni oznámil, že nároky žalobkyne má za nedostatočne preukázané. Vo veci posúdenia vplyvu a nutnosti rehabilitácie žalobkyne v rehabilitačnom centre Adeli Medical Center (PDD zo dňa 4.5.2012 na sumu 528 eur) na zdravotný stav žalobkyne, nepredložila žiadny dôkaz, prečo takéto liečenie nebolo realizované iným zdravotníckym zariadením, čo by bolo uhrádzané príslušnou zdravotnou poisťovňou. Bol toho názoru, že žalobkyňa môže absolvovať podobnú liečbu v iných zdravotníckych zariadeniach, pričom táto je hradená z prostriedkov verejného zdravotného poistenia. Uviedol, že PPD č. P-12303595 zo dňa 11.5.2010 vystavený FN Nitra na sumu 220 eur je potrebné žalobkyňou špecifikovať, za čo konkrétne bola táto suma uhradená a zároveň žiadal o predloženie lekárskej správy z tejto liečby. Platbu 774,24 eura za stacionárny stôl JSR 1 BP mal za nedostatočne preukázaný nárok a žiadal žalobkyňu o predloženie odporúčanie odborného lekára na zakúpenie uvedenej pomôcky ako aj vyjadrenia revízného lekára zdravotnej poisťovne prečo táto pomôcka nemohla byť hradená z verejného zdravotného poistenia. Žiadal o bližšiu špecifikáciu nároku náhradných dielov - elektródy 2x podľa PPD zo dňa 10.2.2012 na sumu 82,08 eura, nakoľko z predloženej faktúry č. VF1-00417/2012 nie je zrejmé, za čo bola táto čiastka uhradená.

15. Dňa 4.6.2013 si žalobkyňa uplatnila nárok na náhradu liečebných nákladov u žalovaného vo výške 10.773,65 eura, pričom žalovaný žalobkyni neplnil. Žalovaný listom zo dňa 17.6.2013 (č. I. 44 spisu 12C/21/2014) žalobkyni oznámil, že nároky neboli dostatočne preukázané. Žiadal žalobkyňu o predloženie odporúčania lekára k absolvovaniu príslušného pobytu, aké zlepšenie sa od liečby očakávalo, zdôvodnenie, prečo bolo potrebné absolvovať pobyt v danom zariadení, prepúšťaciu správu z pobytu, vyjadrenie lekára, akými rehabilitačnými metódami a technikami bolo dosiahnuté zlepšenie zdravotného stavu poškodenej, v akom konkrétnom prípade došlo k zlepšeniu stavu, akú frekvenciu rehabilitačných pobytov je vhodné, aby poškodená absolvovala a malo to priaznivé účinky. Zároveň žiadal o dourčenie pokladničných dokladov, ktoré preukazujú úhrady za pobyty v Dikul Centrum a v Ambulatóriu Brno.

16. Žalobkyňa dňa 28.3.2012 písomne čestne prehlásila, že na kompenzáciu výdavkov súvisiacich s kúpou rehabilitačných a zdravotníckych pomôcok jej u Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, ani z iných zdrojov nebol poskytnutý žiadny príspevok (č. I. 38). Žalobkyňa uviedla vo vyjadrení (č. I. 171b), že pre rehabilitáciu v súkromnom zdravotníckom zariadení Adeli Center v Piešťanoch sa rozhodla na základe skutočnosti, že toto zariadenie je jediným zariadením tohto druhu nie len na Slovensku, ale aj v celej Európe. Je to zariadenie, ktoré využíva pri liečení patentovanú terapiu pomocou modifikovaného kozmického obleku. Centrum je podľa pacientov zariadenie z najintenzívnejším a najindividuálnejším liečebným programom v celej Európe. Po negatívnych skúsenostiach v nemocnici sa chcela dostať do rúk absolútnych profesionálov, čo sa týka rehabilitácie. Uviedla, že v Adeli centre ocenila fakt, že jej rodičia môžu byť s ňou počas celej rehabilitácie, čo napr. v NRC Kováčová, kde strávila 3 mesiace, nie je možné a čo nevládalo dobre na jej zdravotný stav.

17. Listom zo dňa 28.3.2012 Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s., pobočka Levice, sa vyjadrila k poistnej udalosti 1080110444 (č. I. 39), z ktorého vyplýva oznámenie žalovanému, že rehabilitačné pomôcky, ktoré boli odporučené dňa 20.12.2010 odborným lekárom MUDr. Jozefom Haringom, PhD: masážny stroj nôh XX, matrac GOLD s príslušenstvom, posteľ k matracu GOLD s príslušenstvom, motomed RECK viva 2, vibračný masážny stoj CHARLES, vertikalizačné zariadenie OTTO BOCK, Elektrostimulátor GLOBUS Geney 1200 PRO, nemôžu byť uhradené z verejného zdravotného poistenia, pretože nie sú uvedené v Opatrení Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky, ktorým sa vydáva Zoznam zdravotníckych pomôcok plne uhrádzaných alebo čiastočne uhrádzaných na základe verejného zdravotného poistenia.

18. Z lekárskeho nálezu neurológa MUDr. Jozefa Haringa, PhD zo dňa 20.12.2010 (č. I. 40) vyplýva, že žalobkyňu doporučil: intenzívnu rehabilitáciu, nootropiká. Kúpeľná liečba a rehabilitačné ústavy sú indikované. Th sympt: Dôsledná starostlivosť o vyprázdnovanie vyžaduje opatrovateľskú starostlivosť. KL je indikovaná. Komplexný rehabilitačný program s doporučenými rehabilitačnými pomôckami: masážny stroj nôh XX, matrac GOLD s príslušenstvom, posteľ k matracu GOLD s príslušenstvom, motomed RECK viva 2, vibračný masážny stoj CHARLES, vertikalizačné zariadenie OTTO BOCK, Elektrostimulátor GLOBUS Geney 1200 PRO. Z odborného vyjadrenia zo dňa 02.10.2017 (č. I. 530) sa zistilo, že MUDr. Jozef Haring, PhD. uviedol, že vo svojej dokumentácii u žalobkyne nenachádza žiadne odporúčenie liečebného pobytu v zariadení Šoproni v Maďarskej republike, nemá žiadne vedomosti o kúpeľnom zariadení v Maďarskej republike (Šopron) ohľadne rehabilitačných metód a podľa záznamov pred kúpeľnou liečbou 11/2012 a 5/2014 objektívny nález nevykazoval zmenu pred a po kúpeľnej liečbe. Zo znaleckého posudku č. 39/2013 vypracovaného Doc. MUDr. Vladimírom Donáthom, CSc. dňa 29.9.2013 v konaní vedenom na Okresnom súde Levice pod sp.z. 13C/67/2011 o náhradu škody z ublíženia na zdraví a o zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia vyplýva záver, že žalobkyňa trpí depresívnou poruchou stredne ťažkého až ťažkého stupňa, ktorá vznikla ako dôsledok prekonanej autohavárie (č. I. 164).

19. Zo znaleckého posudku č. 3/2013 vypracovaného MUDr. Zuzanou Kašparovou dňa 19.9.2013 v konaní vedenom na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 13C/67/2011 o náhradu škody z ublíženia na zdraví a o zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia sa zistilo, že oproti obdobiu 3/2013, kedy bola žalobkyňa psychiatricky vyšetrená sa náhľad žalobkyne podstatne zmenil, je kritický. Postihnutá si oveľa reálnejšie uvedomuje dôsledky predmetného úrazu, uvedomuje si je prakticky nulové vyhliadky primeraného fungovania do budúcnosti a jej plnú odkázanosť na starostlivosť inej osoby. Znalec tiež vysvetlil, že žalobkyňa trpí poúrazovou kvadruplégiou, čo znamená úplnou nehybnosťou všetkých štyroch končatín a súčasťou kvadruplégie je aj neschopnosť udržať moč a stolicu a zhoršená hybnosť vnútorných orgánov (č. I. 147, 148). Po úraze má žalobkyňa prerušenú krčnú miechu, a preto necíti nutkanie na močenie, stolicu, necíti bolesť.

20. Zo znaleckého posudku č. 1/2018 vypracovaného MUDr. Danielom Doležalom, MPH dňa 7.6.2018 sa zistilo, že z vykonaného znaleckého dokazovania vyplýva, že nie je k dispozícii zdravotná dokumentácia žalobkyne, kde by bol zhodnotený zdravotný stav žalobkyne pred absolvovaním rehabilitačného pobytu v zariadení AFD - rehabilitácia, Z.o.o., Centrum Rehabilitacyjne Dikul Wroclawi a po ňom, znalec sa upriamil na zdravotnú dokumentáciu, ktorú vypracoval rehabilitačný pracovník a v tomto zmysle mal pobyt v uvedenom zariadení priaznivý vplyv na zdravotný stav poškodenej žalobkyne. Na Slovensku neexistuje zdravotnícke zariadenie, ktoré je zaradené do systému verejného zdravotného

poistenia, kde by bolo možné absolvovať procedúry, ktoré sa podávajú v Centrum Rehabilitacyjne Dikul vo Wroclawi. Znalec ďalej uviedol, že ak chce poškodená pokračovať v rehabilitácii metódou prof. Dikula, je potrebné si zakúpiť rehabilitačný prístroj, nakoľko poškodená cvičí denne v 5-dňovom systéme rehabilitácie. V zmysle správy o zdravotnom stave poškodenej vypracovanej rehabilitačným pracovníkom S. Pietruszkom z Centrum Dikul vo Wroclawi, má cvičenie zmysel a táto špeciálna rehabilitácia podľa prof. Dikula prispieje k zlepšeniu zdravotného stavu žalobkyne. Na území SR porovnateľný rehabilitačný prístroj, hrađený zo zdravotného poistenia, prípadne, na ktorého zakúpenie by mohol byť poskytnutý príspevok z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, nie je možné zakúpiť, nakoľko na našom území sa rehabilitačnou metódou prof. Dikula nezaobera žiadne rehabilitačné zariadenie. Nakoľko sa metóda rehabilitácie podľa prof. Dikula nevykonáva v žiadnom rehabilitačnom zariadení na území SR, je potrebné ju vykonávať v domácom prostredí na zakúpenom rehabilitačnom prístroji za pomoci rodinných príslušníkov poškodenej, ktorí boli zaškolení v Centrum Rehabilitacyjne Dikul vo Wroclawi. Znalec odporučil, aby poškodená bola pod stálou kontrolou lekára z odboru FBLR (Fyziatria, balneológia a liečebná rehabilitácia) na Slovensku, ktorý by kontroloval, prípadne vyhodnocoval zdravotný stav poškodenej. Zo znaleckého dokazovania tiež vyplýva, že chýba zdravotná dokumentácia poškodenej, v ktorej by bol opísaný zdravotný stav poškodenej pred absolvovaním rehabilitačných procedúr a po nich, aby sa mohlo s istotou povedať, či došlo k nejakým zmenám zdravotného stavu poškodenej počas pobytu v Občanské sdružení Ambulatorium 664 42 Modřice pri Brne, v čase od 9.11.-16.12.2012 a 19.12.2012-8.3.2013. Toto rehabilitačné zariadenie poskytuje pre takých postihnutých pacientov ako je žalobkyňa rehabilitačné procedúry založené na biofeedbacku. Na Slovensku sa vo vzťahu k „ochrnutiu“ pacienta procedúra biofeedback poskytuje v rehabilitačnom zariadení Adeli Medical Center Piešťany. Z vykonaného znaleckého dokazovania tiež vyplynulo, že pobyt poškodenej v Hoteli Máj Piešťany v období od 28.12.2010 do 8.1.2011 jej nepriniesol tzv. pridanú hodnotu, nakoľko v tomto zariadení dostala procedúry, ktoré by jej poskytli akékoľvek iné kúpeľné zariadenia na Slovensku, ktoré sú zaradené do systému zdravotného poistenia, a teda sú v plnom rozsahu hrađené zdravotnými poisťovňami. Znalec konštatoval v bode 5.5 znaleckého posudku, že u poškodenej je potrebná denná, intenzívna, individuálna a komplexná rehabilitácia. Podľa znaleckého dokazovania sa dá predpovedať, že intenzívna rehabilitácia, aj podľa aj podľa metódy prof. Dikula, vedie k nezhoršovaniu zdravotného stavu poškodenej. Znalec uviedol, že žalobkyňa hoci má zo zákona č. 577/2004 Z. z. nárok na kúpeľnú starostlivosť plne hrađenú jeden krát ročne, žalobkyňa má inkontinenciu moču a stolice, čo je kontraindikácia na absolvovanie kúpeľnej starostlivosti. Uviedol, že žalobkyňa „akoby hľadala“, ktoré rehabilitačné zariadenie „vyhovuje jej predstave“ dennej, intenzívnej rehabilitácie, každé z rehabilitačných zariadení využíva iné rehabilitačné metódy liečby pri postihnutí, ktorým trpí poškodená. Adeli Medical Center Piešťany - intenzívna rehabilitácia so štyrmi rehabilitačnými pracovníkmi a hyperbarická oxygenoterapia. Neuro Rehabilitáció Sopron - liečebná metóda - rTMS (repetitívna transkraniálna magnetická stimulácia) stimuluje cez mozog periférny nervový systém, čím stimuluje poškodenú pohybovú oblasť periférie. Občanské sdružení Ambulatorium, Modřice - biofeedback vo vzťahu k ochrnutiu - IMF Terapia, BOSLAB. Centrum Rehabilitacyjne Dikul vo Wroclawi - 5-dňový intenzívny liečebný systém rehabilitácie, tzv. preprogramovanie CNS postihnutého pacienta, na špeciálnych zariadeniach, pričom každý deň je cvičená iná svalová skupina. Periodicitu rehabilitačných pobytov, ktoré žalobkyňa absolvovala, znalec zhodnotil ako vysokú a dalo by sa uvažovať, či toto množstvo malo liečebný efekt.

21. Prvoinštančný súd vo svojich úvahách uviedol, že dňa 20.3.2010 došlo k dopravnej nehode motorového vozidla, pri ktorej žalobkyňa ako spolujazdkyňa utrpela ťažké ublíženie na zdraví. Bolo nesporné, že zodpovedný prevádzkovateľ motorového vozidla mal v čase škodovej udalosti uzavreté poistenie za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v zmysle zákona č. 381/2001 Z. z. so žalovaným. Z poistenia zodpovednosti má poistený právo, ak ku škodnej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poistné plnenie v rozsahu podľa § 4 ods. 2 zák. č. 381/2001 Z. z. a podľa poistných podmienok, t. j. uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody, o. i. škody na zdraví a nákladov pri usmrtení (§ 4 ods. 2 písm. a). V § 15 zák. č. 381/2001 Z. z. je ustanovené, že poškodený má právo uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi zodpovednej osoby. Súčasťou náhrady škody (ujmy) spôsobenej na zdraví sú nielen ujmy majetkovej povahy (náhrada nákladov spojených s liečením, strata na zárobku a pod.) ale aj nemajetkové ujmy na základe výslovného znenia zákona, akými sú napr. bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia (§ 444 Občianskeho zákonníka), ktoré sa odškodňujú v peniazoch. Žalobkyňa si uplatnila voči žalovanému nároky na účelné náklady spojené s liečením. Ide o priamy nárok poškodeného, ktorý si uplatňuje voči poisťovateľovi, preto

žalovaný je pasívne vecne legitimovaný v konaní podľa § 15 zákona č. 381/2001 Z. z. Žalovaný svoju pasívnu legitimáciu namietal v nároku, kedy v príjmových dokladoch a faktúrach nebola uvedená ako platiteľ žalobkyňa, ale boli uvedení jej rodičia Z. a M. D. (príjmový doklad č. 20100788 zo dňa 5.10.2010 na sumu 498 eur vystavený NRC Kováčová za pobyt od 1-30.9.2010, príjmový pokladničný doklad č. 20101033 zo dňa 17.12.2010 na sumu 66,40 eura za ubytovanie v NRC Kováčová od 13-17.12.2010 vystavený na M. D., faktúra č. ZU 0000003327 zo dňa 31.12.2010 na sumu 1.442,60 eura vystavená na M. D., ZU 0000003366 zo dňa 7.1.2011 na sumu 13,30 eura vystavená na M. D.). Súd aj v prípadoch namietanej pasívnej legitimácie žalovaného mal za to, že žalovaný je pasívne vecne legitimovaný, keďže v konaní bolo preukázané, že žalobkyňa v čase od 1.9.2010 do 30.9.2010 a v čase od 13.12.2010 do 17.12.2010 bola hospitalizovaná v NRC Kováčová a z kúpeľného poukazu (č. I. 44) ako aj z výpovede svedka - M. bolo preukázané, že v dňoch od 27.12.2010 do 8.1.2011 žalobkyňa absolvovala kúpeľný pobyt v Hoteli Máj Piešťany. Súd mal za to, že nakoľko žalobkyňa má ochrnuté všetky štyri končatiny, a teda nemôže sama podpisovať príjmové pokladničné bloky, tak isto sama reálne nedokáže uhrádzať, či už osobne alebo elektronicky faktúry, je to či sú na dokladoch t.j. príjmových dokladoch alebo faktúrach uvedený jej zákonný zástupcovia (žalobkyňa bola maloletá) je bezpredmetné, keďže žalobkyňa preukázala, že uvedenú hospitalizáciu v NRC a kúpeľný pobyt absolvovala ona. Súd tiež poukazuje na vyjadrenie otca žalobkyne, že všetky finančné prostriedky hradili rodičia žalobkyne z vlastných zdrojov, avšak tieto boli žalobkyňi poskytnuté ako pôžička, ktorú im dcéra vráti, keď bude môcť v budúcnosti s poukazom na jej zdravotné postihnutie. Súd teda konštatuje, že finančné prostriedky na žalované nároky vynaložila žalobkyňa, a preto je aktívne vecne legitimovaná vo všetkých ňou uplatňovaných nárokoch na náhradu liečebných nákladov.

22. Žalobkyňa si žalobou uplatnila náhradu liečebných nákladov v celkovej výške 25.254,90 eura. Svoj nárok špecifikovala ako náklady spojené s liečením: 1. masážny stroj XX - (pokladničný blok č. I. 7) na sumu 35 eur, 2. matrac GOLD s príslušenstvom (polohovací rošt, posteľ DEL SOL) (pokladničný blok na 354 eur, pokladničný blok na 123 eur - č. I. 9) spolu na sumu 477 eur, 3. motomed Reck viva2 (kúpno-predajná zmluva č. I. 13) na sumu 2.500 eur, 4. vibračný masážny stroj Charles na sumu 639,60 eura, 5. vertikalizačné zariadenie OTTO BOCK (zálohová faktúra č. 92011146 č.l. 15, faktúra č.l. 16) na sumu 2 342,49 eura, 6. elektorstimulátor GLOBUS Geney 1200 PRO (faktúra č. 9085778833 č. I. 17,18) na sumu 1 168,97 eura, 7. Globus elektrody Myo Trode Platinum (náhradné diely, faktúra č. 00417/2012 č. I. 24, 25) na sumu 82,08 eura, 8. Stacionárny stôl JSR 1 BP (faktúra č. 210366 č. I. 28) na sumu 774,24 eura, 9. pobyt v Národnom rehabilitačnom centre Kováčová od 1.9. do 30.9.2010 doprovod matka žalobkyne na sumu 498 eur (príjmový pokladničný doklad (PPD č. 20100788) č. I. 7), 10. pobyt v Národnom rehabilitačnom centre Kováčová (NRC Kováčová) od 13.12. do 17.12.2010 doprovod otec na sumu 66,40 eura (PPF č. 20101033 č. I. 7) 11. Doprovod vo Fakultnej Nemocnici Nitra (ďalej len „FNN“) PPD zo dňa 26.11.2010 na sumu 26,56 eura, PPD zo dňa 26.11.2010 nadštandardná izba na sumu 80 eur, PPD zo dňa 4.2.2011 doprovod na sumu 9,96 eura (č. I. 7), nadštandardná izba PPD zo dňa 4.2.2011 na sumu 30 eur (č. I. 8), doprovod dieťaťa potvrdenka č.104667 zo dňa 24.12.2010 na sumu 76,36 eura (č. I. 8), nadštandardná izba potvrdenka č. 104668 zo dňa 24.12.2010 na sumu 230 eur (č. I. 8), nadštandardná izba PPD č. 3595 zo dňa 11.5.2012 na sumu 220 eur, (všetky doklady aj na č. I. 194-203). 12. kúpeľný pobyt v Hoteli Máj, Hlboká 49, Piešťany od 27.12.2010 do 8.1.2011 faktúra č. ZU0000003327 na sumu 1.442,60 eura (č. I. 10), faktúra č. ZU0000003366 na sumu 13,30 eura (č. I. 11), kúpeľný preukaz (č. I. 44), 13. Rehabilitačný pobyt v Adeli Medical Center, Hlboká 47, Piešťany od 17.1.2011 do 29.1.2011: faktúra č. 20101127 na sumu 3.078 eur (č. I. 21) uhradená dňa 16.12.2010 (výpis z účtu č. I. 22), absolvovaný od 16.4.2012 do 28.4.2012: faktúra č. 201204541 na sumu 528 eur (č. I. 189), faktúra č. 201204131 na sumu 3.078 eur (č. I. 190), pobyt od 7.10.2012 do 20.10.2012: príjmový PD zo dňa 4.5.2012 č. I. 26, faktúra č. 201209822 č. I. 187 (PPD 12C/21/2014 č. I. 10) na sumu 528 eur, faktúra č. 201209821 na sumu 2.233 eur (č. I. 188) PPD (12C/21/2014 č. I. 9), faktúra č. 20121018VA na sumu 1.297 eur (PPD a faktúra na č. I. 17 v spise 12C/21/2014); pobyt od 14.4.2012 do 5.5.2012 faktúra č. 20124132 na sumu 198 eur, faktúra č. 20120504VA na sumu 1.666,50 eura (obe v súdnom spise 12C/21/2014 na č. I. 32, 33 a č. I. 500, 501,50), 14. Kúpele Sopron, Maďarská republika 14.1.2011 (45.000 Ft) návšteva neurológa 162,69 eura (č. I. 12, 13, 504, 505, 508, 509), 15. Rehabilitácia Centrum Dikul Hotel Wroclaw, Poľská republika 17.2.2013-10.3.2013, 23.3.-24.3.2013: faktúra č. 10267/2013 na sumu 8.372 PLN (č. I. 12, 65, 72 12C/21/2014 a č. I. 485, 492), faktúra č. 10125/2013 na sumu 2.100 PLN (č. I. 22, 69, 76 12C/21/2014 a č. I. 484, 496), 16. Pobyt v Ambulatorium, Hodonínská 634/21, Brno, Česká republika 9.11.2012-16.11.2012 faktúra č. 2012189 na sumu 28.000 Kč, uhradených dňa 16.11.2012 v hotovosti (č. I. 23 12C/21/2014), faktúra č. 2012204 na sumu 9.300 Kč uhradená dňa

21.1.2013 (č. I. 28, 29 12C/21/2014), faktúra č. 2013040 na sumu 8.400 Kč uhradená dňa 24.3.2013 (č. I. 30 12C/21/2014).

23. Z dikcie § 449 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že ide o právo poškodeného na náhradu účelných nákladov spojených s liečením. Aj keď poškodený dostáva väčšinu liečebných úkonov a zdravotníckych pomôcok v prípade potreby z prostriedkov príslušnej zdravotnej poisťovne bezplatne, môžu mu okrem toho vzniknúť náklady spojené s liečením, ktoré zdravotná poisťovňa neuhrádza. Na ich náhradu má poškodený právo, ak preukáže, že ide o účelné náklady spojené s liečením. Medzi účelné náklady patria náklady na zdravotné pomôcky aj náklady spojené s rehabilitáciou a náklady spojené s pobytom najbližších príbuzných v nemocnici a pod.

24. Pod náklady liečenia je treba zaradiť nie len výdavky, ktoré sú hradené z prostriedkov verejného zdravotného poistenia a ktoré sú spojené priamo s liečebným procesom, ale aj obdobné náklady vynaložené aj v dobe keď už liečenie skončilo a keď je zdravotný stav poškodeného stabilizovaný, ak následky pretrvávajú a vznikajú s nimi ďalšie výdavky. Preto § 449 ods. 1 Občianskeho zákonníka treba vykladať širšie a účelnosť liečebných nákladov znamená, že účelom nie je len obnovenie zdravia poškodeného alebo zlepšenie zdravotného stavu poškodeného, ale účelom má byť stabilizácia zdravotného stavu v prípade ak sa zlepšenie zdravotného stavu poškodeného nepredpokladá resp. účelnosťou týchto nákladov je podľa súdu to, že u žalobkyne nedochádza k zhoršeniu jej zdravotného stavu. Súd vychádzal pri tejto úvahe z právneho názoru Najvyššieho súdu ČR (25Cdo/2106/2016) ako aj z podrobného zhodnotenia zdravotného stavu žalobkyne znalcom MUDr. Doležalom v znaleckom posudku č. 01/2018 uvedeného na č. I. 558, kde znalec vysvetlil aké zdravotné následky by malo, ak by žalobkyňa od úrazu intenzívne, denne a individuálne nerehabilitovala. Náhrady liečenia sú majetkovou ujmu, ktorá postihla žalobkyňu v dôsledku vzniku zodpovednosti za škodu, ktorú jej spôsobil prevádzkovateľ motorového vozidla a následky tejto majetkovej ujmy predstavujú v prípade ujmy na zdraví žalobkyne jej náklady vynaložené na liečenie. Keďže odborný lekár MUDr. Jozef Haring, PhD., dňa 20.12.2010 odporučil zdravotné pomôcky a Všeobecná zdravotná poisťovňa listom zo dňa 28.3.2012 (č. I. 39), písomne potvrdila, že rehabilitačné pomôcky, ktoré boli odporúčané dňa 20.12. MUDr. Jozefom Haringom, PhD: masážny stroj nôh XX, matrac GOLD s príslušenstvom, posteľ k matracu GOLD s príslušenstvom, motomed RECK viva 2, vibračný masážny stoj CHARLES, vertikalizačné zariadenie OTTO BOCK, Elektrostimulátor GLOBUS Geney 1200 PRO, nemôžu byť uhradené z verejného zdravotného poistenia, a zo záveru znaleckého posudku č. 1/2016 zo dňa 7.10.2016 vypracovaného MUDr. Danielom Doležalom, MPH vyplýva, že pri pravidelnom používaní, napomáhajú k zlepšeniu, prípadne k stabilizácii zdravotného stavu žalobkyne, za predpokladu, že žalobkyňa denne intenzívne individuálne rehabilituje s pomocou, prípadne s asistenciou fyzioterapeuta. Všetky tieto zariadenia možno považovať za zdravotnícke pomôcky, zdravotný stav žalobkyne vyžaduje používanie všetkých spomínaných zdravotných pomôcok. Z vykonaného znaleckého dokazovania tiež vyplynulo, že sortiment na spanie (Matrac 90x200 cm Gold F25 Dreamzone a 27DR Del Sol posteľ 90x200 cm) možno považovať za zdravotnícke pomôcky, ktoré možno považovať za súčasť liečby žalobkyne. Preto tieto náklady na uvedené liečebné pomôcky, ktoré žalobkyňa vynaložila (súd mal ich úhradu preukázanú listinnými dôkazmi - faktúry, PPD, výpis z účtu) považoval súd za účelne vynaložené. Čo sa týka jednotlivých rehabilitačných pobytov, ktoré žalobkyňa absolvovala, súd vykonal znalecké dokazovanie a v zmysle záverov znaleckého posudku č. 1/2018 súd dospel k jednoznačnému záveru, že išlo o účelne vynaložené liečebné náklady na stabilizáciu zdravotného stavu žalobkyne, nakoľko vo všetkých prípadoch žalobkyňa na rehabilitačných pobytoch denne, intenzívne rehabilitovala, čo malo za následok stabilizáciu jej zdravotného stavu a nezhoršovanie jej zdravotného stavu, čo je v jej prípade najpodstatnejšie. Žalovaný namietal intenzitu jednotlivých rehabilitačných pobytov, avšak súd konštatuje, že v zmysle predmetného znaleckého posudku č. 1/2018 bolo preukázané, že žalobkyňa potrebuje denne a intenzívne rehabilitovať, že jednotlivé rehabilitačné pobyty mali priaznivý vplyv na jej zdravotný stav a znalec konštatoval, že na Slovensku neexistujú zdravotnícke zariadenia, ktoré sú zaradené do systému verejného zdravotného poistenia, kde by bolo možné absolvovať procedúry, ktoré sa podávajú v Centrum Rehabilitacyjne Dikul vo Wroclawi v Ambolatóriu Brno, Sopron. Navyše po všetkých rehabilitačných pobytoch sa zdravotný stav žalobkyne zlepšil, súd teda konštatuje, že náklady na liečbu, v týchto rehabilitačných zariadeniach žalobkyňa preukázala ako účelne vynaložené. V zmysle Ústavy Slovenskej republiky a Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím publikovaným pod č. 317/2010 Z. z., ktorý má prednosť pred ústavou SR, osoby so zdravotným postihnutím majú garantovaný prístup k zdravotnej starostlivosti, vrátane liečebnej rehabilitácie, neobmedzene, teda občan Slovenskej republiky sa môže liečiť i mimo územia Slovenskej republiky a občan môže

využiť všetky spôsoby liečby na svoje uzdravenie. To znamená, že nároky žalobkyne na rehabilitačnú liečbu, ktorú absolvovala v zahraničí súd posudzoval ako účelne vynaložené náklady spojené s liečením v dôsledku následkov zranení z dopravnej nehody v zmysle § 449 Občianskeho zákonníka. Žalovaný namietal účelnosť pobytov v súkromných zariadeniach a to v Adeli Medical Center a v Hoteli Máj Piešťany. Kúpeľný pobyt v Hoteli Máj žalovaný neuznal najmä z dôvodu, že ide o súkromné zariadenie, ktoré poskytuje kúpeľnú liečbu, na ktorú by mala žalobkyňa nárok absolvovať ako kúpeľný pobyt v ktoromkoľvek zariadení na Slovensku v rámci kúpeľnej liečby hradenej z prostriedkov verejného zdravotníctva. Súd sa s týmto názorom žalovaného nestotožnil a to z dôvodu, že žalobkyňa preukázateľne absolvovala kúpeľný pobyt v Hoteli Máj Piešťany v dobe bezprostredne po prepustení z hospitalizácie vo Fakultnej Nemocnici v Nitre (bola prepustená na žiadosť rodičov na vianočné sviatky), kedy jej stav bol síce stabilizovaný, avšak zo znaleckého dokazovania bolo zrejmé, že potrebuje denne rehabilitovať a na kúpeľnú liečbu nastúpila dňa 27.12.2010, preukázala v zmysle kúpeľného preukazu, že denne podstúpila rehabilitačné procedúry za účelom dennej rehabilitácie, ktorá jediná prispieva k nezhoršovaniu jej zdravotného stavu. Preukázala, že náklady na kúpeľnú liečbu aj v Hoteli Máj v Piešťanoch vynaložila účelne, keďže zo znaleckého posudku vyplynul záver, že má inkontinenciu moču a stolice, čo je kontraindikáciou pre absolvovanie kúpeľného pobytu v kúpeľných zariadeniach hradených z prostriedkov verejného zdravotníctva. Čo sa týka pobytov v Adeli Medical Center, tak zo znaleckého dokazovania vyplynul jednoznačný záver, že v tomto súkromnom zariadení je žalobkyňa intenzívnejšie rehabilitovaná, čo malo podstatný a najväčší vplyv na jej zdravotný stav a znalec nepozná zdravotnícke zariadenie na Slovensku (ani ústavné, ambulantné ani kúpeľné), ktoré by mohlo poskytnúť takú individuálnu rehabilitáciu, ako v rehabilitačnom zariadení Adeli Medical Centrum. Zdravotný stav žalobkyne sa po absolvovaní liečebných pobytov v Adeli Medical Center v Piešťanoch, zlepšil pričom prínosom k zlepšeniu zdravotného stavu žalobkyne bola komplexná individuálna intenzívna rehabilitácia, zmena prostredia, celková atmosféra, komplexná starostlivosť a celkový prístup k jej problémom, ktoré ju v Adeli Center stimulovali k lepším výkonom a spolupráci a tým sa väčšou mierou pripísali k zlepšeniu jej zdravotného stavu, keďže pre žalobkyňu je motivácia k rehabilitácii najdôležitejšia. Hoci žalovaný namietal intenzitu jednotlivých rehabilitačných pobytov, ktoré žalobkyňa absolvovala, znalec konštatoval, že je síce otáznе, či táto vysoká intenzita mala aj želaný účinok na zdravotný stav žalobkyne, jednoznačne však nebolo v spore preukázané, že by táto intenzita mala negatívny vplyv na jej zdravotný stav, práve naopak bolo preukázané, že všetky rehabilitačné pobyty prispeli k stabilizácii, k nezhoršovaniu a tým pádom aj k zlepšeniu zdravotného stavu žalobkyne. Súd sa ďalej zaoberal žalovaným nárokom na doprovod žalobkyne pri hospitalizácii žalobkyne ako aj pri absolvovaní rehabilitačných pobytov, kedy bola doprevádzaná rodičmi, matkou a otcom. Súd napriek konštatovaniu znalca o tom, že doprovod žalobkyne či v jednotlivých nemocniciach alebo počas rehabilitačných pobytov nie je potrebný, súd však bol iného názoru a to z dôvodu, že žalobkyňa v čase dopravnej nehody mala 16 rokov, a teda bola maloleté dieťa. Dieťa, dievča, hoci vo veku teenegera je tvor potrebujúci nepretržite veľa lásky, porozumenia, trpezlivosti, potrebuje pocit istoty a bezpečia. Dieťa ho nachádza v rukách rodiča. Pobyt v nemocnici, neznámi ľudia, neznáme prostredie a bolesť môže pre hospitalizované dieťa znamenať stagnáciu a regres. Naopak, ak dieťa cíti prítomnosť niekoho koho pozná, komu dôveruje môže aj pobyt v nemocnici preň znamenať prínos a ľahšie sa vyrovanie zo stresovou situáciou. Každé hospitalizované dieťa má právo mať pri sebe rodiča.

25. To, že rodičia sprevádzali žalobkyňu počas jej pobytov v nemocnici a v rehabilitačných zariadeniach malo pre ňu určite priaznivý vplyv, najmä čo sa týka jej psychického stavu. Samotný súdny znalec potvrdil, že psychická pohoda a motivácia rehabilitovať je pre žalobkyňu najpodstatnejšia. Zo znaleckého posudku 39/2013 vyplynul záver, že žalobkyňa trpí depresívnou poruchou stredne ťažkého až ťažkého stupňa, ktorá vznikla ako dôsledok prekonanej autohavárie a preto si treba uvedomiť, že prítomnosť jediných jej blízkych osôb mohlo významne prispieť k úspešnosti liečby, ktorú musela absolvovať. To, že systém zdravotníctva kapacitne nepostačuje na splnenie nárokov žalobkyne na samostatnú izbu, ktorá je dnes chápaná ako nadštandard však súd pokladal za neprimerane tvrdé a nemohol to pripísať na ťarchu žalobkyne. Naopak súd vzhľadom na konkrétne okolnosti tohto prípadu, na ťažké zdravotné postihnutie žalobkyne, psychické ochorenie, vzhľadom na jej vek a tomu zodpovedajúce potreby a predovšetkým vzhľadom na nevyhnutnú 24-hodinovú starostlivosť a opateru zo strany rodičov žalobkyne mal za to, že náklady na doprovod žalobkyne v podobe nákladov jej rodičov na ubytovanie, resp. tiež ubytovanie na samostatnej izbe, boli účelné náklady žalobkyne, ktoré súd hodnotil ako liečebné náklady žalobkyne, keďže presahovali obvyklú starostlivosť, naopak prevyšovali mieru únosnosti pre bežnú ľudskú a rodinnú solidaritu. Hoci žalovaný namietal, že v zmysle zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov

sa poistencovi poskytuje zdravotná starostlivosť plne uhrádzaná alebo čiastočne uhrádzaná na základe verejného zdravotného poistenia a zároveň zákon vymedzuje prípady oslobodenia od úhrady aj za pobyt sprievodcu v ústavnej starostlivosti, ktoré podmienky žalobkyňa nespĺňa. Súd však poukazuje aj na vyšší morálny princíp a to, že zdravie je najvyššou ľudskou hodnotou na ktorú je potrebné nazeráť z pohľadu spravodlivosti a nie len formálnej zákonnosti. Žalobkyňa s postihnutím kvadruplégie a inkontinencie moču a stolice zaslúži, aby prítomnosť jej matky alebo otca počas hospitalizácie bola pre ňu štandardom z pohľadu ľudskej dôstojnosti, keď nemožno reálne očakávať, že zdravotnícky personál, ktorí veľa krát tvorí mužský personál, by mohol zabezpečiť starostlivosť o dievča s jej zdravotným postihnutím a psychickou traumou 24-hodín denne a uspokojiť nie len všetky fyzické ale aj psychické potreby žalobkyne. Nejde o zovšeobecnenie alebo prejudikovanie, že vždy a každý pacient by mal mať nárok na preplatenie nákladov na doprovod blízkych osôb, ale súd vzhľadom na konkrétne a osobitné okolnosti tohto prípadu súd v súlade s princípom spravodlivosti záverom konštatuje, že suma 1.237,28 eura, ktoré si žalobkyňa uplatňuje za doprovod a ubytovanie na samostatnej izbe počas hospitalizácii, sú vzhľadom na jej zdravotné postihnutie, na kvalitu jej života, nemožnosť založenia si rodiny v budúcnosti, na jej odkázanosť na pomoc druhých, ktorými sú jedine jej rodičia, minimálnym nárokom ktorý žiada a súd podotýka, že žalobkyňa má zdravotný stav stabilizovaný v súčasnosti bez predpokladu, že by musela byť opätovne hospitalizovaná na dlhšie časové obdobie a uvedená suma finančne žalovaného výrazne nezaťažuje. Bez dennej intenzívnej rehabilitácie, teda bez starostlivosti o žalobkyňu by mohlo nastať zhoršenie jej zdravotného stavu, preto zachovanie súčasného zdravotného stavu žalobkyne je ukazovateľom, ktorý bral súd do úvahy v rámci rozhodovania o účelnosti nákladov vynaložených na liečenie žalobkyne a súd priznal žalobkyni ako účelné náklady spojené z liečením v celkovej sume 22.729,41 eura, ktoré je žalovaný povinný uhradiť žalobkyni do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia. Žalobkyňa si v konaní uplatnila nárok v sume 14.481,25 eura a v konaní vedenom pod 12C/21/2014 v sume 10.773,65 eura teda celkovo žiadala priznať 25.254,46 eura. Súd zamietol žalobu v časti 2.525,44 eura, ktorá suma predstavovala mieru spoluzavinenia žalobkyne na škodu na zdraví žalobkyne. Súd vychádzal z predpokladu, že pomerné znášanie škody prichádza do úvahy v prípade, ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného. Ustanovenie § 441 Občianskeho zákonníka nevyžaduje existenciu protiprávneho úkonu, ktorý je v občianskom práve predpokladom všeobecnej zodpovednosti za škodu. Zavinenie sa považuje za subjektívnu kategóriu a vyjadruje psychický vzťah k vlastnému konaniu a k jeho následkom. Na vzniku spôsobenej škody na zdraví žalobkyne sa žalobkyňa podieľala tým, že priamo porušila ust. § 8 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z. z., keďže počas jazdy nebola pripútaná, čo vyplynulo zo znaleckého posudku č. 73/2017. Súd posúdil mieru jej zavinenia na vzniknutej škode vo výške 10 % s ohľadom na jej vek, kedy v čase dopravnej nehody bola maloletá, sedela na zadnom sedadle, nebola pripútaná bezpečnostným pásom a nemožno jej pričítať žiadnu mieru zavinenia na dopravnej nehode. Určenie vyššej miery spoluúčasti by bolo v rozpore so základným princípom spravodlivosti, pretože žalobkyňa nijakým spôsobom dopravnú nehodu nezavinila. Pri stanovení výšky spoluzavinenia žalobkyne vychádzal súd pomerne z rozhodovacej činnosti v obdobných právnych veciach, kedy súdy priznávajú mieru spoluzavinenia vo výške 20 % pri dospelých poškodených (napr. KS TT 9Co103/2013, KS BA 5Co/428/2015, NS SR 2M Cdo 1/2007).

26. Súd zamietol žalobu aj v časti, v ktorej si žalobkyňa uplatnila úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 9.606,05 eura od 8.3.2012 do zaplatenia, vo výške 9 % ročne zo sumy 3.158 eur od 29.3.2012 do zaplatenia, vo výške 9 % ročne zo sumy 1.604,32 eura od 8.9.2012 do zaplatenia, vo výške 5,5 % ročne zo sumy 10.773,65 eura od 19.9.2013 do zaplatenia. Žalobkyňa uplatnila u žalovaného žalovaný nárok dňa 8.12.2011, 29.12.2011, 8.6.2012 a 4.6.2013. Žalovaný odpovedal listom zo dňa 21.12.2011, 13.1.2012, 20.4.2012 a 21.6.2012 a 17.6.2013. Bolo nesporné, že žalovaný v trojmesačnej lehote od uplatnenia nároku žalobkyňou, poskytol poškodenej žalobkyni písomné vysvetlenie dôvodov odmietnutia poskytnúť jej plnenie, nevznikla mu povinnosť zaplatiť úroky z omeškania v zmysle § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z. z. a jeho povinnosť plniť vznikne až dorúčením právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady liečebných nákladov a do omeškania sa žalovaný môže dostať až v prípade nesplnenia si povinnosti uloženej mu právoplatným rozhodnutím zaplatiť žalobkyni výšku priznanej sumy liečebných nákladov. Peňažná sankcia podobe úrokov z omeškania upravená v § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z. z. je viazaná na nesplnenie nepeňažnej povinnosti vyjadrenej v ods. 6 písm. a) alebo b) v trojmesačnej lehote a jej účelom je ochrana poškodeného v tom, aby poisťovňa pod následkom tejto peňažnej sankcie nezostala nečinná a aby bola nútená oznámiť najneskôr v lehote troch mesiacov poškodenému spôsob vybavenia jeho poistnej udalosti. Sankcia v podobe úrokov z omeškania je tak viazaná výlučne na nesplnenie tejto povinnosti bez ohľadu na to, ako bolo v konečnom dôsledku o nároku poškodeného na

poskytnutie plnenia v sporovom konaní rozhodnuté, relevantné tak nie je, ako mala, resp. mohla inak poisťovňa nárok vybaviť (súd vychádzal z právneho záveru v obdobných veciach napr. rozsudok KS v BA sp. zn. 8Co/151/2016).

27. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol v súlade s § 255 ods.1 a § 256 ods. 1 CSP. Súd priznal nárok na náhradu trov konania žalobkyňi v rozsahu jej čistého úspechu t. j. 80 % voči žalovanému, ktorý vypočítal ako pomer úspechu žalobkyne 90 % mínus úspech žalovaného 10 %. V zmysle § 262 ods. 1, 2 CSP súd rozhodol len o nároku na náhradu trov konania a o výške bude rozhodovať samostatným uznesením vyšší súdny úradník, po právoplatnosti tohto rozhodnutia. Zároveň keďže v konaní bolo nariadené znalecké dokazovanie, pričom štát uhradil z rozpočtových prostriedkov odmenu znalcovi súd rozhodol aj o trovách štátu podľa § 259 CSP takým spôsobom, že priznal náhradu trov štátu voči žalobkyňi 10 % a voči žalovanému v rozsahu 90 % podľa ich miery úspešnosti v konaní. O výške trov bude rozhodovať samostatným uznesením vyšší súdny úradník, po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

28. Proti tomuto rozsudku vo vyhovujúcej časti (I. výrok) v rozsahu 11.724,53 eura a voči výroku trovách konania (III. a IV. výrok) podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, žiadajúc odvolací súd, aby rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a v časti 11.724,53 eura žalobu zamietol. Uviedol, že na základe napadnutého rozsudku pristúpil k úhrade rehabilitačných pomôcok 8.019,38 eura, rehabilitácie Dikul Hotel Wrocław 2.505,88 eura a čiastočnej úhrade pobytov v Adeli Medical Center v sume 5.196 eur, pričom odpočítal 30 % spoluúčasť žalobkyne -15.721,26 eura - 4.716,38 eura = 11.004,88 eura.

29. K jednotlivým položkám uviedol, že žalobkyňa si podanou žalobou uplatnila náklady spojené s liečením - pobyt v NRC Kováčova od 1.9. do 30.9.2010 doprovod matka žalobkyne na sumu 498 eur, pobyt v NRC Kováčova od 13.12.2010 do 17.12.2010 doprovod otec na sumu 66,40 eura, doprovod vo FN Nitra PPD zo dňa 26.11.2010 na sumu 26,56 eura, nadštandardná izba na sumu 80 eur (PDP zo dňa 26.11.2010), doprovod na sumu 9,96 eura (PDP zo dňa 4.2.2011), nadštandardná izba na sumu 30 eur (PDP zo dňa 4.2.2011), doprovod na sumu 76,36 eura (potvrdenka zo dňa 24.12.2010), nadštandardná izba na sumu 230 eur (potvrdenka č. 104668 zo dňa 24.12.2010), nadštandardná izba PDP č. 3595 zo dňa 11.5.2012 na sumu 220 eur.

30. Pokiaľ ide o vyššie uvedené liečebné náklady žalovaný uviedol, že súd prvej inštancie priznal žalobkyňi aj poplatky za doprovod vo Fakultnej nemocnici Nitra, ktoré už uhradili: sumu 9,96 eura na základe PPD č. P-11300737 zo dňa 4.2.2011 a sumu 76,36 eura na základe potvrdenky č. 104667 zo dňa 24.12.2010 dňa 8.12.2011 a sumu 26,56 eura na základe PPD č. P-10306300 zo dňa 26.11.2010 uhradili dňa 29.12.2011. Uvedené vyplýva tak z podaného odporu zo dňa 13.3.2014 ako aj z vyjadrenia právneho zástupcu žalobkyne k podanému odporu zo dňa 4.12.2014, ktorý v bode II vyjadrenia uvádza, že žalovaný doposiaľ z uplatnenej sumy poskytol žalobkyňi plnenie len vo výške 112,88 eura. Napokon to konštatuje aj súd prvej inštancie v rozsudku na str. 2. Pokiaľ ide o uplatnené nároky na nadštandardnú izbu a doprovod v NRC, ktorú sme neuhradili v sume 1.124,40 eura, v sume nestotožnil sa s právnym názorom súdu prvej inštancie a odôvodnením rozsudku.

31. Zo znaleckého posudku č. 1/2016 vyplývalo, že nepretržitý doprovod (sprievodca) v zdravotníckom zariadení pre žalobkyňu nie je nevyhnutný. V zmysle predpisov Ministerstva zdravotníctva SR každé zdravotnícke zariadenie, ktoré je zaradené do systému verejného zdravotného poistenia, má dostatočné kapacity na asistenciu potrebnú pre žalobkyňu pri jej denných aktivitách (odpoveď na otázku č.8). Z vykonaného znaleckého dokazovania vyplýva, že pri pobyte v zdravotníckych zariadeniach, ktoré sú zaradené do systému verejného zdravotného poistenia. Tieto disponujú kapacitami (priestorové, personálne, materiálno-technické), ktoré umožňujú žalobkyňi aj bez osobného doprovodu (sprievodcu) absolvovať liečebný pobyt (odpoveď na otázku č. 9).

32. Súd prvej inštancie napriek jednoznačnej odpovedi znalca a napriek svojmu predbežnému právnemu názoru (pokiaľ ide o ubytovanie v nadštandardnej izbe a doprovod) vyslovenému na pojednávaní dňa 28.4.2017 po výsluchu otca žalobkyne (pochopiteľne plnom emócií nešťastného rodiča) zmenil názor a nárok žalobkyňi priznal. Účasť rodičov ale nebola nutná. Žalobkyňa mala v čase pobytu v NRC Kováčova v decembri 2010 už 17 rokov, čo je rok pred nadobudnutím plnoletosti, nešlo napr. o 4-ročné dieťa.

33. V konaní sme tiež namietali nedostatok aktívnej legitímácie žalobkyne. V zmysle ust. § 449 ods. 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (OZ) náklady liečenia sa uhrádzajú tomu, kto ich vynaložil. Otec žalobkyne na pojednávaní dňa 16.2.2015 uviedol: „čo sa týka vybavovania všetkých záležitostí okolo našej dcéry, či už jednotlivých pobytov, resp. nákupu týchto zariadení sme vybavovali ja s manželkou. Doteraz sme to uhrádzali z našich zdrojov „...čo sa týka ostatných vecí, vybavovali ja s manželkou. Doteraz sme to uhrádzali z našich zdrojov...čo sa týka ostatných vecí, uplatňujeme súdnou cestou.“ Na pojednávaní dňa 24.8.2018 otec žalobkyne uviedol, že žalobkyňa je jeho jediná dcéra, chce jej pomôcť, ona peniaze nemá, všetky financie jej poskytuje on. Až na asi tretiu otázku právneho zástupcu, v ktorej bola priamo v otázke uvedená aj odpoveď, či jej peniaze požičiava, svedok uviedol, že ak bude môcť, v budúcnosti mu ich vráti (sám bez toho, aby bol na odpoveď navedený to však nespomenul). Z uvedeného podľa názoru žalovaného vyplýva, že finančné prostriedky na nadštandardnú izbu aj doprovod hradili rodičia, a keďže si nesprávne tieto náklady uplatnila žalobkyňa, snažili sa tento nedostatok odstrániť vyjadrením o pôžičke peňazí žalobkyňi.

34. K pobytu v Hoteli máj (od 27.12.2010-8.1.2011) uviedol, že zo znaleckého posudku č. 1/2018 (otázka č. 4) vyplýva, že pobyt poškodenej v Hoteli Máj v období od 28.12.2010 - 8.1.2011 jej neprinesol tzv. „pridanú hodnotu“, pretože v tomto zariadení dostala procedúry, ktoré by jej poskytli akékoľvek iné kúpeľné zariadenia na Slovensku, ktoré sú v plnom rozsahu hrazené zdravotnými poisťovňami. Znalec sa nevedel vyjadriť k tomu, či mal pobyt priaznivý vplyv na zdravotný stav poškodenej, pretože neboli k dispozícii vstupné a výstupné vyšetrenia. Súd v rozpore so znaleckým posudkom priznal žalobkyňi nárok na úhradu nákladov za kúpeľný pobyt v Hoteli Máj, keďže tento pobyt absolvovala bezprostredne po prepustení z hospitalizácie vo Fakultnej nemocnici v Nitre, keďže potrebovala denne rehabilitovať. Súd v odôvodnení tiež uviedol, že žalobkyňa bola prepustená z nemocnice na žiadosť rodičov na vianočné sviatky, čo zodpovedá výpovedi otca žalobkyne na pojednávaní dňa 24.8.2018, ktorý uviedol, že „na Vianoce sme veľmi chceli ísť domov a keďže sa nedalo v krátkom čase vybaviť iné zariadenie a všetky štátne zariadenia boli zavreté a z dôvodu, aby bola zabezpečená rehabilitačná starostlivosť dcéry, lebo my sme ju doma nevedeli zabezpečiť sme vybavili v čase od 28.12.2010 do 7.1.2011 Hotel Máj v Piešťanoch.“ Aj v tomto prípade išlo o rozhodnutie rodičov, ktorí chceli byť doma na vianočné sviatky, čo nebolo nevyhnutné. Pokiaľ by bola žalobkyňa hospitalizovaná aj v čase vianočných sviatkov, nebolo by potrebné v krátkom čase vybaviť jej rehabilitačné zariadenie. V prípade predmetného nároku žalovaný tiež namietal nedostatok aktívnej legitímácie žalobkyne, nakoľko je faktúra vystavená na meno otca žalobkyne, dokonca ako firemné ubytovanie. Súd sa tiež nevysporiadal so skutočnosťou, že vo faktúre sú obsiahnuté okrem rehabilitačných procedúr aj ubytovanie a stravovanie nielen žalobkyne, ale pravdepodobne aj jej otca (za dve osoby) a priznal sumu žalobkyňi celú (vyjadrovali sa podrobnejšie písomne dňa 19.9.2017).

35. K pobytu v Šoporni uviedol, že žalobkyňa si podanou žalobou uplatnila aj pobyt v Šoproni dňa 14.1.2011 v sume 162,69 eura a 2.9.2012 - 8.9.2012 v sume 561 eur. Z písomných vyjadrení ako aj vyjadrenie otca žalobkyne vyplynulo, že im pobyt odporučil MUDr. Haring. V tejto súvislosti poukazujeme na vyjadrenie MUDr. Haringa zo dňa 2.10.2017, že vo svojej dokumentácii nenachádza žiadne odporúčenie liečebného pobytu v zariadení v Šoporni, žiadne vedomosti o tomto kúpeľnom zariadení nemá a podľa ich záznamov pred KL11/2012 a 05/2014 po absolvovaní kúpeľnej liečby objektívny nález nevykazoval zmenu pred a po kúpeľnej liečbe. Súd sa s týmto dôkazom vôbec nevysporiadal (dokonca išlo o dôkaz navrhnutý právnym zástupcom žalobkyne), ani ho v odôvodnení rozhodnutia nespomenul.

36. Znalec v znaleckom posudku uviedol, že liečebná metóda tzv. repetitívna transkraniálna magnetická stimulácia má vcelku dobré výsledky pri psychiatrických ochoreniach typu schizofrénia. Znalec tiež uviedol, že nemôže kúpeľnú liečbu v Šoproni, v Maďarsku považovať za súčasť liečby. Pokiaľ išlo o pobyt v Ambolatóriu v Brne žalobkyňa si uplatnila liečebné náklady na pobyty v ambolatóriu v Brne 9.11.2012-16.11.2012 v sume 1.096,58 eura, 19.12.2012 v sume 362,91 eura a 8.3.2013 v sume 325,18 eura. Súd žalobkyňi nárok priznal, pričom konštatoval, že po všetkých rehabilitačných pobytov sa zdravotný stav žalobkyne zlepšil (str. 21 rozsudku). Takýto záver súdu však nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pretože zo znaleckého posudku 01/2018 (otázka 3) vyplývalo, že chýba zdravotná dokumentácia poškodenej, v ktorej by bol opísaný zdravotný stav poškodenej pred absolvovaním rehabilitačných procedúr a po nich, aby sa mohlo s istotou povedať, či došlo k nejakým zmenám (zlepšenie, zhoršenie alebo bezo zmien) zdravotného stavu poškodenej.

37. Nie je teda podľa nás preukázané, že náklady na tento pobyt možno považovať za účelne vynaložené náklady. Je zrejme, že periodicita absolvovaných rehabilitačných liečebných pobytov bola neštandardne vysoká a aj znalec uviedol, že by sa dalo uvažovať, či táto intenzita (množstvo) rôznych rehabilitačných metód, využitých v tak krátkom období, malo aj žiaduci, teda liečebný efekt. Poškodená akoby „hľadala“, ktoré z týchto zariadení so svojimi metódami rehabilitácie „vyhovuje jej predstave“ dennej intenzívnej rehabilitácie. Znalec tiež v posudku 01/2016 (ot. č. 12) uviedol, že na Slovensku existuje viacero kúpeľných zariadení, ktoré po materiálnej, odbornej a personálnej stránke a ktoré v rámci systému verejného zdravotného poistenia poskytujú vhodnú a účelnú starostlivosť, ktorú žalobkyňa potrebuje. Ak sú duplicitne vynaložené náklady zamerané na nezhoršovanie zdravotného stavu žalobkyne, hoci rovnaký efekt by sa dosiahol aj pri použití menšieho počtu pomôcok a absolvovaných pobytov hrađených z verejného zdravotného poistenia, nemožno podľa nášho názoru hovoriť o účelnosti.

38. Vo vzťahu k pobytu v Adeli centre žalovaný uviedol, že podanou žalobou sa žalobkyňa uplatnila náklady spojené s liečením spočívajúce v absolvovaní rehabilitačných pobytov v Adeli Medical Center na základe predmetných faktúr: Proforma faktúra 20101127 v sume 3078 eur rehabilitačný kurz 17.1.2011 - 29.1.2011, Faktúra č. 201204541 v sume 528 eur (hyperbarická oxygenácia) - rehabilitačný kurz 16.4.2012- 28.4.2012, Faktúra č. 201209821 v sume 2233 eur rehabilitačný kurz 8.10.2012 - 20.10.2012, Faktúra č. 201209822 v sume 528 eur - rehabilitačný kurz 8.10.2012 - 20.10.2012, Faktúra č. 20121018VA v sume 1297 eur - ubytovanie, strava - 7.10.2012 - 20.10.2012, Faktúra č. 20120504VA v sume 1666,50 eura - ubytovanie a strava v termíne od 15.4. do 5.5.2012. V konaní žalovaný namietal, že predložené pokladničné doklady sú nedostatočné ako daňové doklady, nevyplýva z nich, kto v skutočnosti tieto prostriedky uhradil a akou formou. Pokiaľ ide o úhradu proforma faktúry č. 20101127 v sume 3078 eur namietal aktívnu legitímáciu, nakoľko je preukázané, že bola uhradená z účtu otca žalobkyne dna 16.12.2010 (ide o pobyt absolvovaný 16.4.2012 - 28.4.2012), z faktúry č. 20121018VA a odvolanie smeruje voči sume 270 eur za stravu žalobkyne (vzhľadom na podobnú sumu za stravu fakturovanú faktúrou č. 20120504VA sa možno domnievať, že išlo o polpenziu 3 dospelých osôb). Strava žalobkyne nepredstavuje účelné náklady spojené s liečením, v konaní nebolo preukázané, že by sa vyžadovala špeciálna strava. Náklady na stravu by žalobkyňa aj jej rodičia museli vynakladať aj v prípade, ak by neabsolvovala rehabilitačný pobyt. Z vykonaného dokazovania (výpoveď otca, potvrdenie ADELI, s.r.o. čl. 186 spisu) však vyplynulo, že žalobkyňa pobyt v Adeli Medical Center v r. 2011 neabsolvovala, nakoľko dostala kŕče, hnačky a bolesti brucha a musela byť hospitalizovaná vo FN Nitra, klinika novorodencov, detí a dorastu. Nakoľko bol pobyt už uhradený ako náhradný termín dostali termín 16.4.2012 - 28.4.2012, ktorý žalobkyňa aj absolvovala (zaplatený v r. 2010). Uvedené potvrdzuje aj ADELI, s.r.o., ktoré uvádza, že v r. 2011 neboli pre žalobkyňu poskytnuté žiadne služby a v r. 2012 malo ísť o rehabilitačné kurzy 6.4.2012- 28.4.2012 a 8.10.2012 - 20.10.2012. Nie je preto zrejme z akého dôvodu si žalobkyňa uplatňuje aj 198 eur za rehabilitáciu 30.4.2012 a ubytovanie a stravu od 15.4.2012 do 5.5.2012, pokiaľ rehabilitačný pobyt absolvovala len do 28.4.2012 (namietané aj vo vyjadrení 25.2.2015). Navyše nejde len o ubytovanie žalobkyne, nakoľko sa vo faktúre uvádzajú 3 dospelí a príplatok za 3 osobu 24 eur/noc. V čase absolvovania pobytu mala žalobkyňa 19 rokov a nemožno považovať za účelný náklad, aby bolo hrađené ubytovanie aj jej rodičom. Odvolanie smeruje aj voči sume 198 eur fakturovanej č. 201204132. Odvolanie smeruje aj voči sume 786,50 eura fakturovanej č. 20120504VA kde žalovaný namieta stravu v sume 292,50 eura, príplatok za tretiu osobu v sume 384 eur a sumu 110 eur za Ubytovanie od 1.5.2012 do 5.5.2012, kedy už žalobkyňa neabsolvovala rehabilitačný pobyt.

39. Žalovaný namietal aj výšku súdom prvej inštancie ustálenej spoluúčasti vo výške 10 %. Žalobkyňa mala v čase nehody 16 rokov, a teda bola schopná posúdiť následky svojho konania (študovala na gymnáziu, jej rozumová a vôľová schopnosť bola úplne v poriadku). To, že sa nepodieľala na vzniku dopravnej nehody, ale neznamená že sa nepodieľala na vzniku škody na zdraví resp. neprispela k zväčšeniu následkov škody na zdraví. Skutočnosť, že v dôsledku nepripútania sa bezpečnostným pásom došlo k takému pohybu tela žalobkyne v kabíne a následnému vymršteniu tela žalobkyne z kabíny motorového vozidla, ku ktorému by nepochybne nemohlo dôjsť, ak by bola pripútaná bezpečnostným pásom, a pretože práve v súvislosti s týmto špecifickým pohybom tela žalobkyne boli spôsobené zranenia, ktoré utrpela pri dopravnej nehode, bol žalovaný toho názoru, že porušenie tejto právnej povinnosti sa podieľalo na vzniku resp. zväčšení zranení žalobkyne, minimálne v rozsahu 30 %. Konanie žalobkyne tak nemožno pripísať vinníkovi dopravnej nehody, pretože by to odporovalo princípu spravodlivosti. Rovnako tak nebolo podstatné, že mala žalobkyňa 16 rokov alebo 50 rokov, išlo len o

to akou mierou prispela k rozsahu škody na zdraví. V tejto súvislosti poukázal na znalecký posudok a poukazom na ochrannú funkciu bezpečnostného pásu.

40. Proti tomuto rozsudku v zamietajúcej časti (a v časti náhrady trov konania) podala včas odvolanie žalobkyňa žiadajúc, aby odvolací súd zmenil uvedený výrok a priznal ešte sumu 2.525,44 eura a s úrokmí z omeškania (v odvolaní vyčíslených). Vo vzťahu k spoluzavineniu podľa § 441 OZ poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25Cdo/91/2010, pretože protiprávne konanie poškodeného a najmä príčinná súvislosť tohto protiprávneho konania so vznikom škody musí byť bezpečne preukázaná, pričom dôkazné bremeno leží vzhľadom na objektívny charakter zodpovednosti za škodu vyvolanú osobitnou povahou prevádzky motorového vozidla na prevádzateľovi motorového vozidla, resp. v danom prípade na poisťovateľovi, teda žalovanom. Je tiež potrebné dodať, že pri aplikácii ustanovenia § 441 Obč. zákonníka nie je možné vytvorenie nejakého všeobecného pravidla o uplatnení spoluzavinenia, resp. jeho miere, ktoré by bolo aplikovateľné na iné obdobné prípady. Vždy je potrebné vychádzať z konkrétnych okolností daného prípadu a možnosť spoluzavinenia resp. jeho mieru posudzovať individuálne.

41. V prvom rade žalobkyňa poukazuje na skutočnosť, že v predmetnom konaní nemožno považovať za naplnený už prvý predpoklad, a to zavinené protiprávne porušenie povinnosti zo strany žalobkyne, resp. jej zodpovednosť za takéto protiprávne konanie. Žalobkyňa bola totiž v čase vzniku škody maloletou osobou (mala 16 rokov), nebola držiteľkou vodičského oprávnenia, a teda nemala potrebnú vedomosť na to, aby vedela posúdiť možné následky svojho konania a následky porušenie právnej povinnosti mať zapnutý bezpečnostný pás. Na uvedené mal dohliadnuť vodič motorového vozidla. Nebola naplnená ani príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti mať bezpečnostný pás. Účinnosť bezpečnostného opatrenia spočívajúceho v zapnutí bezpečnostného pásu totiž podstatne závisí od priebehu nehodového deja a od spôsobu, akým došlo k dopravnej nehode. Nie absolútne v každom prípade pri akomkoľvek nehodovom deji je totiž použitie bezpečnostného pásu účinné a spôsobilé zabrániť vzniku škody alebo zmenšiť jej rozsah. Preto je potrebné, aby strana v konaní, ktorá takúto príčinnú súvislosť tvrdí, túto aj jednoznačne preukázala. Pokiaľ žalovaný tvrdil, že medzi porušením povinnosti žalobkyne mať zapnutý bezpečnostný pás a vznikom škody existuje príčinná súvislosť, mal toto svoje tvrdenie jednoznačne preukázať. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR z 27.3.2014, sp. zn. 25Cdo/4199/2013, v ktorom uviedol, že okolnosť nepripútania sa bezpečnostnými pásmi pri jazde vozidlom je vo všeobecnej rovine dôvod, ktorý môže spolupôsobenie si škody poškodeným zvýšiť. Musí byť však doložené, že práve nepripútanie viedlo pri havárii k úrazu, či zhoršeniu jeho následkov a v akom rozsahu. Obdobný názor uvádza Najvyšší súd ČR aj v rozhodnutí sp. zn. zo dňa 28.4.2015, 25Cdo/969/2014. V danom prípade však ani zo znaleckého posudku č. 73/2017, ktorý bol vypracovaný v konaní vedenom na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 13C/67/2011 nevyplývalo, že by rovnako závažný následok u žalobkyne nenastal aj v prípade, ak by bezpečnostný pás žalobkyňa mala zapnutý. Vzhľadom na to, že neboli naplnené všetky zákonné predpoklady spoluzavinenia zo strany žalobkyne, okresný súd nemal prihliadať na mieru spoluzavinenia žalobkyne na vzniku škody.

42. Žalobkyňa nepovažovala za správne ani posúdenie jej nároku na úroky z omeškania. V zmysle § 4 ods. 2 písm. b/ zákona č. 381/2001 Z. z. má poistený právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody. Z uvedeného ustanovenia. Je zrejmé, že nároky na náhradu škody poškodeného platí poisťovateľ priamo poškodenému. Uvedenému právu nároky na náhradu škody poškodeného platí poisťovateľ priamo poškodenému. Uvedenému právu poisteného zodpovedá právna povinnosť poisťovateľa plniť preukázané nároky na náhradu škody poškodenému. Taktiež v zmysle ustanovenia § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. má poškodený právo uplatniť nárok na náhradu za škody priamo voči poisťovateľov. Aj tomuto právu zodpovedá právna povinnosť poisťovateľa plniť preukázané nároky na náhradu škody poškodenému. Vyššie uvedená právna povinnosť poisťovateľa plniť preukázané nároky na náhradu škody poškodenému, ktorá vyplýva najmä z ustanovení § 4 ods. 2 a § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. je základnou a najpodstatnejšou právnou povinnosťou poisťovateľa, ktorá mu z uvedeného právneho predpisu vyplýva. Poisťovateľ nie je povinný len začať prešetrovanie poistnej udalosti, skončiť ho v lehote 3 mesiacov a oznámiť výsledky prešetrenia poškodenému v zmysle § 11 ods. 6 písm. a/ a b/ zákona č. 381/2001 Z. z., ale poisťovateľ je predovšetkým povinný poškodenému jeho oprávnené a preukázané nároky reálne splniť. Keďže v zmysle § 442 ods. 3 sa škoda uhrádza v peniazoch, ide o peňažnú povinnosť poisťovateľa. Poisťovateľ sa splnením tejto konkrétnej peňažnej povinnosti v prípade jej neplnenia riadne a včas dostane do

omeškania bez ohľadu na to, či zašle alebo nezašle oznámenie v zmysle § 11 ods. 6 písm. a/ a b/ zákona č. 381/2001 Z. z. Právna povinnosť poskytnúť peňažné plnenie poškodenému zodpovedajúce náhrade škody nie je totožná a právnou povinnosťou poisťovateľa skončiť prešetrovanie poistnej udalosti a zaslať poškodenému oznámenie o plnení resp. o dôvodoch neplnenia. Ustanovenie § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z. z. upravuje nárok poškodeného na úrok z omeškania len v súvislosti s porušením povinností poisťovateľa v zmysle § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z. z., teda porušením povinností poisťovateľa súvisiacich so včasným a riadnym prešetrovaním poistenej udalosti. Uvedené ustanovenie sa však nijakým spôsobom nezaoberá dôsledkami omeškania poisťovateľa v súvislosti s omeškaním pri jeho samotnej povinnosti plniť samotnú náhradu. Dôsledky omeškania v súvislosti so samotnou povinnosťou poisťovateľa plniť nie sú riešené ustanovením § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z. z. Preto je nevyhnutné na dôsledky omeškania poisťovateľa s plnením jeho hlavnej právnej povinnosti plniť samotnú náhradu škody aplikovať všeobecný predpis, ktorým je ustanovenie § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ od dlžníka právo popri plnení požadovať aj úroky z omeškania. Poukázal na obdobný názor a rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 4.11.2013 sp. zn. 6Co/504/2013, alebo rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 17.12.2009, sp. zn. 25Cdo/895/2008.

43. K odvolaniu žalobkyne sa žalovaný vyjadril tak, že žalobkyňa poukázala na ust. § 422 OZ, ktoré doteraz nepoužila, a preto by sa na také argumenty prihliadať v odvolacom konaní nemalo. Ak by odvolací súd na uvedené námietky prihliadal, potom konštatoval, že žalobkyňa mala v čase dopravnej nehody 16 rokov, študovala na gymnáziu, bola svedomitá a čižiadostivá, patrila medzi najlepších žiakov, nebolo potrebné sa s ňou učiť a bola sebestačná (to vypovedali svedkovia na pojednávaní 18.9.2012 v rámci konania sp. zn. 13C/67/2011). Otec žalobkyne na tomto pojednávaní tiež uviedol, že mala rada diskotéky, zábavy a trávila čas vonku s kamarátmi. Z uvedeného bolo zrejmé, že žalobkyňa bola v čase dopravnej nehody zodpovedná, samostatná a inteligentná dievča, a teda musela byť schopná ovládnuť svoje konanie a posúdiť jeho následky. Pre záver o existencii zodpovednosti maloletých nie je relevantná veková hranica, ale ich schopnosť ovládnuť svoje konanie a posúdiť jeho následky. Rovnako je absurdný záver, že nad žalobkyňou bol povinný vykonávať dohľad vodič motorového vozidla a on je zodpovedný za porušenie právnej povinnosti žalobkyňou. Zo zákona o cestnej premávke nevyplýva povinnosť vodiča dohliadať na spolujazdcov, aby sa pripútali bezpečnostným pásom; povinnosť je uložená výlučne každej osobe sediacej na sedadle povinne vybavenom bezpečnostným pásom. Poukázal na znalecký posudok MUDr. Šuplatu ohľadne súvislosti neprípútania a škody, ktorá vznikla. Poukázal na ust. § 8 zákona č. 8/2009 Z. z., v zmysle ktorého je osoba sediaci na vozidle povinne vybavenom bezpečnostným pásom povinná byť počas jazdy týmto pásom riadne pripútaná. Keďže uvedená povinnosť je v zákone zakotvená práve s akcentom na ochranu zdravia prepravovaných osôb, je zrejmé, že zákonodarca v spojitosti s poznatkami lekárskej a technickej vedy proklamuje ochranný účinok zapnutého bezpečnostného pásu do takej miery, že zaviedol povinnosť každého cestujúceho mať tento pás zapnutý počas každej jazdy. Z uvedeného vyplýva logický predpoklad, že nezapnutý bezpečnostný pás spôsobuje vznik škody na zdraví resp., zväčšenie jeho rozsahu pre prípad, že v rozpore s uloženou povinnosťou zapnutý nebol. Nesúhlasil s názorom právneho zástupcu žalobkyne a považuje rozhodnutie súdu prvej inštancie o nepriznaní úroku z omeškania za správne. V tejto súvislosti poukazuje na ust. § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Pri každom uplatnenom nároku v zákonnej trojmesačnej lehote odpovedal a aj vysvetlil, ktoré nároky a z akých dôvodov neuznáva.

44. K odvolaniu žalovaného sa vyjadrila žalobkyňa, ktorá uviedla, že zákon v ust. § 449 ods. 1 OZ pozná pojem účelné náklady spojené s liečením a nie nevyhnutné náklady spojené s liečením. Pre uvedené nemožno súhlasiť, že sa majú nahrádzať len náklady v úplne minimálnom nevyhnutnom rozsahu. Poukázala na dôstojnosť vo vzťahu k liečeniu v zdravotníckych zariadeniach. Vo vzťahu k žalovaným namietanej aktívnej vecnej legitímácie u niektorých nákladoch uviedol, že išlo o darovanie prostriedkov žalobkyňi zo strany rodičov. Išlo o blízky neformálny príbuzenský akt. Pokiaľ išlo o námietky k pobytu v hoteli Máj, v tomto zariadení bola poskytnutá zdravotná starostlivosť žalobkyňi. Pobyt v Šoproni (Maďarská republika) bol taktiež absolvovaný a nemožno vylúčiť nárok na jeho náhradu. Liečebný proces je nepredvídateľný, a preto nemožno ani odhadnúť, aký liečebný proces bude prínosný viac a ktorý menej. Náhrada nákladov nie je viazaná len na také náklady, ktoré v liečbe naozaj pomohli, ale liečebné náklady sú dôvodné aj keď udržia zdravotný stav liečeného. Je potrebné hodnotiť cieľ a účel liečby, ktorý sa sledoval. Obdobne tak poukazovala na pobyt v Ambolatóriu v Brne. V súvislosti s pobytom v Adeli

Centre Piešťany uviedla vo vzťahu k žalovaným namietaným faktúram, ktoré hradil otec žalobkyne, resp. náklady na stravu, že aj tieto náklady boli vynaložené účelne. Strava, ktorá bola zaplatená, by nebola v takej výške v akej vznikla v súvislosti s liečením v danom zariadení. Vo vzťahu k otázke spoluzavinenia poukázala na skoršie vyjadrenie v odvolaní. Poukázal na to, že v prípade neprítomnosti zákonného zástupcu maloletého dohľad nad maloletými vykonáva vodič vozidla a ten potom nesie zodpovednosť za porušenie právnej povinnosti mať zapnutý bezpečnostný pás. Ten kto tvrdil, že existuje príčinná súvislosť medzi porušením povinnosti žalobkyňou a vznikom škody na zdraví, je povinný takú súvislosť preukázať.

45. K vyjadreniu žalobkyne k vyjadreniu k odvolaniu žalobkyne sa vyjadril žalovaný tak, že nie je možné pojem účelné náklady vykladať tak extenzívne ako to vyplýva z vyjadrenia právneho zástupcu žalobkyne. Pokiaľ OZ priznáva pri škode na zdraví aj účelné náklady spojené s liečením, je potrebné tento pojem vykladať tak, že náklady boli skutočne vynaložené účelne, boli doporučené ošetrovateľom a neboli hrazené z iných prostriedkov napr. zo zdravotného poistenia, sociálneho zabezpečenia a pod., pretože aj v prípade, ak utrpí škodu na zdraví zamestnanec v dôsledku pracovného úrazu, poškodený má nárok na náhradu nákladov spojených s liečením, ktoré účelne vynaložil na svoje liečenie v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania na základe odporúčania odborného lekára a ktoré sa neuhrádzajú z povinného zdravotného poistenia ust. § 100 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení). Ak sa znalec vyjadril tak, že doprovod nebol nevyhnutný, treba to podľa nás vykladať tým spôsobom, že by k splneniu účelu pobytu došlo aj bez doprovodu žalobkyne a aj bez toho, aby bola ubytovaná na nadštandardnej izbe. Je pochopiteľné, že žalobkyňa aj jej rodičia mali väčší komfort a súkromie na nadštandardnej izbe, ale nie je spravodlivé, aby to znášala poisťovňa. Poukazoval na nemožnosť rozlišovania účelnosti a nevyhnutnosti. Zo znaleckého dokazovania vyplynulo predovšetkým to, že žalobkyňa potrebuje pravidelnú dennú intenzívnu rehabilitáciu s dopomocou, prípadne s asistenciou fyzioterapeuta, ktorú bude musieť vykonávať po zvyšok svojho života, aby sa zdravotný stav žalobkyne nezhoršoval. Nesúhlasil s právnym názorom právneho zástupcu žalobkyne, že je podstatný účel a cieľ, za ktorým osoba poškodeného liečebný, či rehabilitačný pobyt absolvovala, bez ohľadu na to, či sa tento cieľ podarilo dosiahnuť alebo nie. Vzhľadom k uvedenému nie je možné priznať žalobkyňi náklady spojené s pobytom v hoteli Máj, pobytom v Šoproni, ani s pobytom v Ambolutoriu v Brne. Preukázanie účelnosti nákladov bolo povinnosťou žalobkyne. Pokiaľ ide o nedostatok aktívnej legitímácie, v zmysle ust. § 449 ods. 3 OZ sa účelné náklady spojené s liečením hradia tomu, kto ich vynaložil. Z dokazovania zreteľne vyplynulo, že náklady vynaložil otec žalobkyne, jednoznačne si ich teda mal uplatňovať žalobou otec. Vôbec v tomto smere nie je rozhodujúce skúmať, či bola alebo nebola uzatvorená darovacia zmluva a nie je ani rozhodujúce, že prostriedky boli použité na liečbu žalobkyne, rozhodujúce je len to, kto ich vynaložil. NS SR v rozsudku MCdo 13/2013 zo dňa 29.4.2015 tiež uvádza, že OZ výslovne uvádza, že náklady liečenia sa uhrádzajú tomu, kto ich vynaložil. V danom prípade ich vynaložili rodinní príslušníci žalobkyne a nie žalobkyňa, súdy tak správne zamietli návrh žalobkyne. Pokiaľ ide o pobyt v Adeli centre, znalec považoval za účelnú len rehabilitáciu, k poskytovaniu stravy sa nevyjadroval. Je podľa nás spravodlivé zohľadniť, že žalobkyňa ušetrila náklady na stravu, ktoré by inak vynaložila doma a v žiadnom prípade nie je možné považovať za účelné, aby žalovaný hradil náklady na stravu a ubytovanie aj jej obom rodičom.

46. Žalobkyňa sa k vyjadreniu žalobcu vyjadrila tak, že nesúhlasila so stotožňovaním pojmov účelnosť a nevyhnutnosť a tiež, že žalovaný poukazoval na ustanovenia právnych predpisov nesúvisiacich s prejednávanou vecou. Ustanovenie § 449 ods. 1 Občianskeho zákonníka nevyžaduje pre priznanie dôvodnosti náhrady liečebných nákladov ich odporúčanie odborným lekárom alebo podmienku, že tieto náklady sa nedajú uhradiť z prostriedkov verejného zdravotného poistenia. Preto ani tieto podmienky nemožno v danom prípade zohľadňovať. Liečebný proces a jeho vplyv na dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má často nevyspytateľný a presne nepredvídateľný priebeh. Preto nie je možné presne odhadnúť, ktorá liečebná procedúra, či liečebný alebo rehabilitačný pobyt bude znamenať pozitívny posun v liečbe. Pokiaľ sa určité náklady vynaložia na konkrétnu liečbu, pri ktorej je reálna nádej, resp. existuje k tomu aj praktická skúsenosť z iných obdobných prípadov, že uvedená liečba bude viesť k zlepšeniu zdravotného stavu. Žalovaný sa snaží formalizovaním vzťahu otca a dcéry v rámci vynakladania jednotlivých finančných prostriedkov na jednotlivé liečebné procedúry, pobyty a pomôcky poukázať na nedostatok aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobkyne. Je potrebné si však uvedomiť, že vzťah medzi žalobkyňou a jej otcom nie je formálny, ale ide o blízky rodinný vzťah.

47. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok - ďalej len „CSP“), po zistení, že odvolania strán sporu boli podané oprávnenými osobami v zákonom stanovenej

lehote (§ 359, § 362 ods. 1 CSP) a že spĺňali náležitosti odvolania v zmysle § 363 CSP, preskúmal napadnuté rozhodnutie, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), prejednal odvolanie žalobkyne a žalovaného bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP), keď v zmysle § 219 ods. 3 za použitia § 378 ods. 1 CSP oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke krajského súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením) a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo vo vyhovujúcom výroku (I.) v rozsahu nad priznanú sumu 11.004,88 eura po sumu 22.616,53 eura (t. j. 11.611,65 eura) a v zamietajúcom výroku (II.) vecne správne, preto ich podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, pričom v časti sumy 112,88 eura prvého vyhovujúceho výroku (I.) bolo potrebné postupom podľa § 388 CSP túto časť výroku napadnutého rozsudku zmeniť a žalobu v tejto časti zamietnuť. Vyhovujúci výrok I. v rozsahu súdom prvej inštancie priznanej sumy 11.004,88 eura dotknutý odvolaním nebol, preto nebol predmetom odvolacieho prieskumu.

48. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

49. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

50. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

51. Podľa § 449 ods. 1 OZ, pri škode na zdraví sa uhradzujú aj účelné náklady spojené s liečením.

52. Podľa § 449 ods. 3 OZ, náklady liečenia a náklady pohrebu sa uhradzujú tomu, kto ich vynaložil.

53. Podľa § 215 ods. 1 CSP, súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu.

54. V tomto prípade žalobkyňa uplatnila (po rozšírení žaloby) nároky na náhradu liečebných nákladov v súvislosti s liečením jej zdravotného ponehodového stavu, ktorého náhradu zabezpečuje žalovaný v zmysle § 4 ods. 2 písm. a/ zák. č. 381/2001 Z. z. Súdna prax vykladá pojem účelne vynaložených nákladov spojených s liečením v širšom zmysle (R 26/1982), keď za liečebné náklady považuje nielen náklady na samotnú liečbu poškodeného, ktoré vedú k zlepšeniu jeho zdravia (napr. náklady vynaložené na nákup ortopedických pomôcok, či iných zdravotníckych pomôcok), ale aj náklady: a) na rehabilitáciu poškodeného v príslušnom zdravotníckom zariadení, b) na prilepšenie k strave, diétne stravovanie (R 44/1978), príp. náklady zvýšeného, t. j. buď výdatnejšieho stravovania, ktoré prekračujú rámec bežného stravovania po dobu, kedy vznikla potreba tohto druhu stravovania (napr. pri infekčnom ochorení), c) preukázateľne a účelne vynaložené na návštevy najbližších príbuzných poškodeného v zdravotníckom zariadení priaznivo vplyvajúce a urýchľujúce liečebný proces (R 28/1980), d) na ošetrovateľa, osobného asistenta alebo pomocníčky v domácnosti pri domácich prácach (napr. náklady na ošetrovateľku pri čiastočnej alebo úplnej bezmocnosti poškodeného). Fekete, L: Občiansky zákonník 1. Veľký komentár, Bratislava: Eurokódex 2011, str. 1205.

55. Zákon uvádza, že sa nahrádzajú „účelné náklady spojené s liečením“. Vzhľadom na systém zdravotného zabezpečenia pôjde o náklady, ktoré neboli hrazené zo zdravotného poistenia poškodeného, alebo ktoré poškodenému boli poskytnuté bezplatne. To znamená, že predpokladom úspešného uplatnenia je preukázanie úhrady za náklady skutočne vynaložené na liečenie. Rozsah náhrady zákon obmedzuje na „účelne“ vynaložené náklady, pričom obsah tohto pojmu sa v zákone ďalej nerozvádza. Súdna prax vykladá pojem „účelne“ vynaložených nákladov extenzívnym spôsobom. Zahŕňa sem nielen výdaje vecného charakteru ako sú náklady na doplnky liečby, náklady na zdravotné a rehabilitačné pomôcky (R III/1967), ale aj náklady spojené s tým, že je nutné, vzhľadom na zdravotný stav poškodeného, zaopatriť pomoc tretej osoby (napr. ošetrovateľa, osobu na výpomoc v domácnosti a pod.), či iné náklady spojené s výkonom niektorých úkonov za účelom obnovenia alebo zlepšenia zdravotného stavu poškodeného (rehabilitácia). Akceptuje sa, že takáto starostlivosť môže trvať niekoľko rokov a nie je nutným, aby tieto náklady mali pozitívny výsledok a tiež nerozhoduje, že neskôr došlo k úmrtiu poškodeného.

56. Súdna prax medzi účelne vynaložené náklady na liečenie dlhodobo zahŕňa napríklad náklady na stravovanie, v rozsahu rozdielu medzi nákladmi na obvyklé stravovanie a zvýšenými nákladmi,

keď liečenie vyžaduje diétne alebo výdatnejšie stravovanie (R 44/1978). Tieto náklady však nie je možné hradíť formou dôchodku, ale len ako účelne vynaložené náklady, výšku ktorých sa poškodený dozvedá postupne, len čo ich vynaloží (R 26/1982, tiež rozsudok Najvyššieho súdu ČR, sp. zn. 25 Cdo 4576/2008). Dlhodobá sa za účelne vynaložené náklady považujú aj náklady najbližších príbuzných spojených s návštevami poškodeného v zdravotníckom zariadení. Vychádza sa pritom z toho, že v rámci liečebného procesu ? s prihliadnutím na psychickú zložku liečeného ? sú aj tieto náklady v primeranom rozsahu účelne vynaložené (R 28/1980). V takomto prípade sú účelne vynaloženým nákladom aj náklady na pohonné hmoty osobného motorového vozidla, ktoré bolo na návštevu použité. Nesprávnym je tak názor, že ak príbuzní mali k návštevám poškodeného k dispozícii mestskú hromadnú dopravu mali ju k návštevám využiť, pričom za účelné by sa určili náklady vo výške cestovného v hromadnej doprave (rozsudok Najvyššieho súdu ČR, sp. zn. 25 Cdo 4434/2011).

57. Vzhľadom na to, že odvolanie žalovaného nesmerovalo voči priznaným nákladom za rehabilitačné pomôcky uvedené v bode 42. napadnutého rozsudku v celkovej hodnote 8.019,38 eura, rehabilitácie v Hoteli Dikul Wroclaw v rozsahu 2.505,88 eura a úhrady pobytov v zariadení Adeli - Piešťany vo výške 5.196 eur, odvolací súd spor vo vzťahu k uvedenému nepreskúmava. Preskúvanie sa ale týka aj uvedených pobytov vo vzťahu ku kráteniu nároku žalobkyne žalovaným o 30 % v dôsledku tvrdeného spoluzavinenia žalobkyne, ako aj zvyšok nárokov vyššie uvedených pobytov v súvislosti s namietaním neúčelnosti doprodu žalobkyne jej rodičmi a tiež vo vzťahu k tvrdeniam o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne v prípadoch, keď platby realizovali jej rodičia a tiež, že niektoré doklady nespĺňali predpoklad riadnych dokladov.

58. Odvolací súd vo vzťahu k napadnutému rozsudku prvoinštančného súdu, okrem časti týkajúcej sa nepatrnej čiastky vo výške 112,88 eura (pozostávajúcej z 9,96 eura P-11300737, 76,36 eura potvrdenka č. 104667 a 26,56 eura na základe príjmového pokladničného dokladu - 10306300), vo vzťahu ku ktorej sa odvolací súd vyjadrí nižšie, možno považovať zvyšné podstatné zistené skutočnosti (v zmysle § 215 ods. 1 CSP) prihliadajúc na čl. 15 a 17 CSP za dostatočné, pričom prvoinštančný súd spor aj správne právne posúdil, preto sa odvolací súd stotožňuje so závermi prvoinštančného súdu, ktoré nebude opakovať.

59. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd poukazuje na to, že situácia, v ktorej sa ocitla žalobkyňa po dopravnej nehode nie je skúsenosť a stav, ktorý by bolo možné označiť ľahko ľudsky znesiteľné. Okrem bolesti žalobkyne a následkov v podobe sťaženej uplatnenia v spoločnosti (v jej živote) je treba prihliadať aj na náklady žalobkyne, ktoré súviseli s liečením žalobkyne, a ktoré jej pomáhali, pokiaľ možno čo najviac sa vrátiť do života. Žalobkyňa bola v čase nehody mladým dievčaťom (nepľnoletá), ktoré ešte ani poriadne neokúsilo život so všetkými radosťami a starosťami. V takom veku si nemožno želať rezignáciu mladého človeka, naopak, je treba zo všetkých síl mu pomôcť. Ako vidno zo spisového materiálu, žalobkyňa a jej rodičia nerezignovali. Dôkazom toho bolo, že žalobkyňa sa možno viac ako niekto iný zúčastňovala rôznych liečebných a rehabilitačných procedúr na Slovensku a v zahraničí. Bez rodičov žalobkyne by to tak zaiste nebolo.

60. Vo vzťahu k nosným odvolacím dôvodom žalovaného odvolací súd konštatuje, že rovnako ako súd prvej inštalcie považuje prítomnosť rodičov v procese liečenia žalobkyne za nielenže želateľnú, ale pre psychiku (vtedy) maloletej za rozhodujúcu. Aj keď znalecký posudok č. 1/2016 nepreferoval nutnosť neustáleho doprodu žalobkyne rodičmi v zariadeniach, nemožno jednoznačný pozitívny účinok (svojím spôsobom ide o notrietu) na pohodlie, intimitu a liečebný progres žalobkyne za prítomnosti najbližších vylúčiť. Taktiež pokiaľ išlo o argument žalovaného, že pri niektorých rehabilitačných a liečebných pobytach mala žalobkyňa 19 rokov možno polemizovať o tom, či ide iba o samotný nominálny vek, alebo možno skôr usudzovať, že v čase nehody sa v skutočnosti vek socio-psychologického vývinu v dôsledku vážnosti úrazu nepribrzdil, ba až zastavil. Prítomnosť rodičov teda spočívala v ich účasti (oboich, či samostatne otca a raz matky žalobkyne) na liečebných, či rehabilitačných pobytach žalobkyne. Aj bez tejto účasti by žalobkyňa zrejme niektorý z pobytov absolvovala, v prítomnosti rodičov ale pobyty absolvovala všetky, preto nemožno neprihliadnuť na pozitívny vplyv ich účasti, ktorý vplýval na krehkú psychiku nepľnoletého dievčaťa. Dokazovať, aký vplyv by mala na liečbu absencia ich prítomnosti (alebo opačne), podľa názoru odvolacieho súdu nezodpovedá okolnostiam prípadu a spravodlivému nazeraniu na okolnosti prípadu a konania. Spreádzanie rodičmi a výdavky súvisiace s pobytom v súvislosti s liečebnými procedúrami dcéry - žalobkyne, podľa názoru odvolacieho súdu spadajú do liečebných nákladov žalobkyne, ktoré v tomto konaní žalobkyňa žiadala dôvodne.

61. Sama žalobkyňa si vedela určite predstaviť svoj život bez strádania, ktoré plynú z jej poúrazového stavu. Určite sa zúčastňovala liečebných procedúr z dôvodu, že úprimne chcela nájsť spôsob, akým sa jej možno podarí čo najviac priblížiť stavu, aký bol pred úrazom. Nešlo o jej rozmar alebo rozmar jej rodičov. Hoci znalec sa vyjadril, že žalobkyňa „akoby hľadala“ čo jej bude najviac prospešné, podľa názoru odvolacieho súdu nemožno takúto úprimnú snahu, ktorá nespočívala v relaxácii a „užívaní si života“, vyhodnocovať ako a priori neúčelnú bez nároku na jej náhradu. Účelnosť vynaložených prostriedkov je treba hľadať v tom, že žalobkyňa sa procedúr zúčastňovala s cieľom zvrátiť nepriaznivý zdravotný stav. Odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že znalecké posudky, ktoré boli brané do úvahy v tomto konaní mohli do určitej miery odzrkadliť (skutkový) stav predpokladov znalcov o možnosti, alebo nemožnosti zlepšenia zdravotného stavu žalobkyne v súvislosti s liečbou. Úplný odraz (skutočný stav) potreby možno hľadať aj vo verve žalobkyne skúšať mnohosť a druhy procedúr pre zlepšenie jej zdravotného stavu. Samozrejme nemožno priznať náhradu za akúkoľvek liečbu, ktorej sa oprávnená osoba zúčastnila. Z obsahu spisu a tejto prejednávanej veci však odvolací súd považuje zistenia prvoinštančného súdu, s ktorými sa stotožňuje, za správne s tým, že rehabilitačné a liečebné procedúry absolvované v Adeli Medical Piešťany, kúpeľný pobyt v hoteli Máj, kúpele Šoproň a Ambulatóriu Brno boli žalobkyňou absolvované účelne, a priznanie nárokov z náhrady za liečbu bolo zákonné a spravodlivé.

62. Pokiaľ išlo ďalšiu podstatnú námietku žalovaného je treba povedať, že z obsahu spisu nevyplýval záver o zlých alebo naštrbených vzťahoch žalobkyne a jej rodičov. Naopak, ich vzťahy boli vrúcne a bezpodmienečné. Rodičia by pre svoje dieťa spravili všetko. Stav žalovanej neumožňoval vybavovať všetko okolo platieb za absolvované pobyty ňou samotnou, a tomu zodpovedal aj spôsob úhrad nákladov na liečenie. Odvolací súd nemal pochybnosti o tom, že rodičia vystupovali vo vzťahu k adresátom platieb za liečebné náklady (pri jednotlivých pobytoch) tak, že prostriedky, ktoré zaplatili za žalobkyňu s tým, že samotná skutočnosť, že tieto náklady si uplatňuje žalobkyňa zahŕňa predpoklad, že žalobkyňa platby svojich rodičov konkludentne prijala ako platby vykonané ňou samotnou spôsobom, že samotný úkon zaplatenia realizovali jej rodičia (otec alebo matka). Nemožno mať pochybnosti, že uvedené platby boli realizované s tým, že boli konkludentne darované žalobkyne s tým, že pre jej stav samotnú realizáciu platieb vykonali rodičia. Aj keď v konaní sa rodičia vyjadrili pod tlakom potreby „uhájenia“ nároku na pojednávaní, že išlo o pôžičku žalobkyne, odvolací súd si dosť dobre ani nevie predstaviť, že to mohli myslieť vážne. Pre zavŕšenie prejavu vôle stačí, ak bol prejav vôle urobený akýmkoľvek spôsobom nevzbudzujúcim pochybnosti o tom, čo chceli účastníci zmluvy prejavíť, teda aj konkludentne, keďže musela byť žalobkyňa o tom informovaná. Súdna prax vyvodila, že ak bola peňažná suma odovzdaná bez toho, aby odovzdávajúci dal pritom akokoľvek najavo úmysel požadovať ju späť a ak tak robil s vedomím, že prijímajúci túto hotovosť použije na úhradu svojho dlhu, a že nie je schopný mu ju vrátiť a prijímajúci prijal peniaze za rovnakých okolností, možno vyvodíť, že medzi predávajúcim a prijímajúcim bola uzavretá darovacia zmluva (pozri Ro NS ČR z 30.1.2002, sp. zn. 33 Odo 515/2001, in: Fekete, L: Občiansky zákonník 2. Veľký komentár, Bratislava: Eurokódex 2011. str. 1881). Odvolací súd považuje v zmysle okolností prípadu za dané, že rodičia s vedomým žalobkyne jej peniaze darovali, keď platili náklady za pobyty.

63. Vo vzťahu k odvolacím dôvodom žalovaného týkajúcich sa nedostatočnosti dokladov (ako dôkazov platenia pobytov) k pobytu v Adeli centre na základe faktúr 20101127 v sume 3.078 eur rehabilitačný kurz 17.1.2011 - 29.1.2011, Faktúra č. 201204541 v sume 528 eur (hyperbarická oxygenácia) - rehabilitačný kurz 16.4.2012 do 28.4.2012, Faktúra č. 201209821 v sume 2.233 eur rehabilitačný kurz 8.10.2012 do 20.10.2012, Faktúra č. 201209822 v sume 528 eur - rehabilitačný kurz 8.10.2012 do 20.10.2012, Faktúra č. 20121018VA v sume 1.297 eur - ubytovanie, strava 7.10.2012 do 20.10.2012, Faktúra č. 20120504VA v sume 1.666,50 eura - ubytovanie a strava v termíne od 15.4. do 5.5.2012, odvolací súd konštatuje, že hoci doklady o úhradách týchto platieb nemusia (teda že sa taký záver pripúšťa) spĺňať striktné podmienky dokladov podľa daňového práva, nemožno ich z toho dôvodu vylúčiť z procesu dokazovania ako nespôsobilý prostriedok dokazovania. Odvolací súd tieto predložené doklady považuje za hodnoverný, zákonný a relevantný dôkaz o tvrdených skutočnostiach vynakladaných platieb.

64. Podľa § 8 ods. 1 prvá veta zák. č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov, osoba sediaci na sedadle povinne vybavenom bezpečnostným pásom alebo iným zadržiacim zariadením je povinná toto zariadenie použiť.

65. Podľa § 45 ods. 1 druhá, tretia a štvrtá veta, cit. zák., každá prepravovaná osoba zodpovedá za dodržiavanie svojich povinností podľa tohto zákona. Za prepravu detí alebo osôb, ktoré pre poruchu zdravia nezodpovedajú za svoje konanie, zodpovedá osoba, ktorá ich sprevádza. Ak také osoby nemajú sprievod, za ich prepravu zodpovedá vodič alebo ním poverená spôsobilá a náležite poučená osoba; to neplatí, ak ide o pravidelnú verejnú dopravu osôb.

66. Žalovaný v odvolacom konaní namietal, že rozsah spoluviny žalobkyne by mala byť v rozsahu 30 %, pričom žalobkyňa poukazyvala na to, že ona nemôže niesť spoluzavinenie na jej škodu. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že skutočnosť ohľadne nepripútania sa žalobkyne v čase dopravnej nehody sporná v konaní nebola. Odvolací súd považuje porušenie povinnosti osoby sediacej na sedadle povinne vybavenom bezpečnostným pásom alebo iným zadržiavacím zariadením za situáciu, pri ktorej dochádza k porušeniu právnej povinnosti podľa cestného zákona, ktorá mohla mať vplyv na iný rozsah škody na zdraví osoby nepripútanej. Vzhľadom na okolnosti ohľadne veku žalobkyne v čase nehody a skutočnosti, že sama o sebe dopravnú nehodu svojím zavineným konaním nezapríčinila, bolo na mieste stanoviť 10 % ako mieru spoluúčasti na škode. Zodpovednosť nad prepravovanou nepĺnoletou osobou (vo veku blízkom dospelosti) niesol, v prípade absencie sprievodu, samotný vodič. V uvedenej skutočnosti odvolací súd videl správnosť nájdeného pomeru spoluzavinenia v zmysle § 441 OZ.

67. Pokiaľ išlo o odvolací dôvod žalobkyne týkajúci sa nepriznaných úrokov z omeškania odvolací súd poukazuje ust. § 11 ods. 6, 7, 8 zák. č. 381/2001 Z. z., ktorý je podľa názoru odvolacieho súdu špeciálnym ustanovením k ust. § 517 ods. 2 OZ pre oblasť úrokov z omeškania v prípade zodpovednosti poisťovateľov. Vo svojich dôsledkoch, ak teda poisťovateľ splní svoje povinnosti podľa vyššie uvedeného ustanovenia, v stanovenom čase (čo v tomto prípade sporné nebolo, že splnil) nemožno žiadať úroky z omeškania z nároku, ktorý sa napokon dostal do súdneho sporu. Odvolací súd poukazuje na zvláštnu úpravu, ktorá zrejme má svoje opodstatnenie. Výklad, ktorý zvolila žalobkyňa (a teda vo svojich dôsledkoch, nejde o špeciálne ustanovenie, ktoré vylučuje aplikáciu § 517 ods. 2 OZ) by znamenal, že popri úrokoch z omeškania, ktoré by platil v prípade omeškania s plnením poisťového plnenia, by mal v prípade porušenia povinnosti oznámiť výsledky prešetrenia aj povinnosť podľa § 11 zák. č. 381/2001 Z. z. K záveru o špecialite zákona č. 381/2001 Z. z. vo vzťahu k Občianskemu zákonníku možno prihladiť aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 26. februára 2019, sp. zn. 1Cdo/212/2017. Ak by ale poisťovateľ neplnil po právoplatnom rozsudku v parížskej lehote, išlo by o porušenie právnej povinnosti plniť peňažný dlh a s tým spojenú povinnosť platiť úroky z omeškania podľa § 517 ods. 2 OZ. Odvolací súd poukazuje v tejto súvislosti na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27.5.2020, sp. zn. 7Cdo/109/2018.

68. S poukazom na uvedené odvolací súd rozhodol v zmysle ust. § 387 ods. 1, 2 CSP tak, že potvrdil vyhovujúcu časť výroku nad sumu 11.004,88 eura po sumu 22.616,53 eura (t. j. 11.611,65 eura) ako aj zamietajúci výrok II. napadnutého rozsudku a tiež výroky o trovách konania strán sporu a štátu (III. a IV. výrok), ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

69. Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie. Odvolací súd na základe vyjadrení strán sporu k už žalovaným plneným položkám nároku žalobkyne konštatuje, že zamietnutie zvyšku žaloby (a teda zmena časti vyhovujúceho výroku napadnutého rozsudku) sa týka nároku vo výške 112,88 eura, ktoré už žalovaný plnil a nebolo ho možné opätovne priznať.

70. O náhrade trov tohto odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP s tým, že v odvolacom konaní pomerne v rovnakom rozsahu neúspešným (úspešným) stranám (žalobkyni aj žalovanému) nepriznal náhradu trov konania.

71. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta Civilného sporového poriadku v spojení s § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).